การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ศิริญญา นะวะโต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ศิริญญา นะวะโต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

THE DEVELOPMENT OF AN INTERNAL SUPERVISORY MODEL BASED ON GLICKMAN TONKAEWPHADUNGPITTAYALAI SCHOOL

SIRINYA NAWATO

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE MASTER DEGREE OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย
ชื่อนักศึกษา	:	ศิริญญา นะวะโต
ชื่อปริญญา	:	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	:	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	:	2566
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร.
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	:	ดร. ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ .....
(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผศ.ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....
(ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....
(พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร.)

กรรมการ .....
(ดร.ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์)

กรรมการ .....
(ศาสตราจารย์ ดร.พศิน แตงจวง)

เรรมการ .....
(ดร.ชาลี ภักดี)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Topic	:	The Development of an Internal Supervisory Model Based on GLICKMAN Tonkaewphadung-Pittayalai School
Student's Name	:	Sirinya Nawato
Degree Sought	:	Master of Education
Program	:	Educational Administration
Academic Year	:	2023
Advisor	:	Phramaha Sakun Mahavīro, Asst. Prof. Dr.
Co-Advisor	:	Dr. Chatchai Sirikulpan

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Education (Educational Administration)

Dean of Faculty of Education .....
(Phrakhrusriveerakhunsunthon, Asst. Prof. Dr.)

Thesis Committee :

Chairman .....
(Dr. Prapatpong Senarith)

Member (Advisor) .....
(Phramaha Sakun Mahavīro, Asst. Prof. Dr.)

Member .....
(Dr. Chatchai Sirikulpan)

Member .....
(Prof. Dr. Phasina Tangchuang)

Member .....
(Dr. Chalee Pakdee)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	**การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย**
ชื่อนักศึกษา	:	**ศิริญญา นะวะโต**
ชื่อปริญญา	:	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การบริหารการศึกษา**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร.**
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	:	**ดร. ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์**

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 4) เพื่อประเมินผลและพัฒนาการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยและพัฒนา ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ครูโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมปีที่ 1 - 3 จำนวน 20 คน โดยนำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย เข้าศึกษาทำการวิจัยแล้ววัดประสิทธิภาพทางการนิเทศการจัดการเรียนการสอนมาเปรียบเทียบก่อนทำการทดลองและหลังทำการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามดัชนีความต้องการจำเป็น แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วย Delphi Technique ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยด้วยฉันทามติ (Consensus) ของผู้เชี่ยวชาญด้วยสถิติพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter-Quartile Range) ในการหาค่าความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC : Index of item Objective Congruence) จากผู้เชี่ยวชาญ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และสถิติวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยคำสั่ง Paired – Sample T Test ที่กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติ (Confidence Interval Percentage) ทำการกำหนดที่ระดับ 95%

ผลการวิจัยพบว่า :

1) การศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ความต้องการที่จะพัฒนาของบุคลากรอันดับที่ 1 คือ การนิเทศภายในมีค่าคะแนน = 0.956 รองลงมาการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา = 0.566 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์งานธุรการในโรงเรียน = 0.566 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ =0.433 การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ = 0.366 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่เป็น Active Learning 0.323 แผนการและส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาด้านการจัดการ

เรียนรู้ 0.272 การประสานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา 0.131 และด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ/ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 0.128 ตามลำดับ

2) การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ค่าสถิติวิเคราะห์ภาพรวมค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ IQR (Inter Quartile Range) มีค่าเท่ากับ 0 ทุกข้อ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติ (Consensus) และยืนยันว่ารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย มีความถูกต้องในด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสามารถนำไปใช้ในการทดลองได้

3) การทดลองรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย โดยวัดจากการใช้รูปแบบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าผลต่างของค่าเฉลี่ยหลังการใช้ของรูปแบบการนิเทศตามแนวคิดของกลิคแมนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดของกลิคแมน

4) ผลการประเมินและพัฒนารูปแบบ พบว่าหลังใช้รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดของกลิคแมน การใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ได้

คำสำคัญ : การพัฒนา, รูปแบบ, การนิเทศภายในสถานศึกษา, แนวคิดของกลิคแมน

Abstract

Thesis Topic	:	**The Development of an Internal Supervisory Model based on GLICKMAN Tonkaewphadungpittayalai School**
Student's Name	:	**Sirinya Nawato**
Degree Sought	:	**Master of Education**
Program	:	**Educational Administration**
Academic Year	:	**2023**
Advisor	:	**Phramaha Sakun Mahavīro, Asst. Prof. Dr.**
Co-Advisor	:	**Dr. Chatchai Sirikulpan**

The objectives of this research were : 1) to study the current state of internal supervision at Tonkaewphadungpittayalai School in Hang Dong District, Chiang Mai Province, 2) to develop of an internal supervision model for Tonkaewphadungpittayalai School in Hang Dong District, Chiang Mai Province, 3) to experiment with the effectiveness of the internal supervision model at Tonkaewphadungpittayalai School in Hang Dong District, Chiang Mai Province, and 4) to evaluate the results and improve the use of the internal supervision model at Tonkaewphadungpittayalai School in Hang Dong District, Chiang Mai Province. This is a research and development project. The primary data source was 20 teachers from grades 1 to 3 at Tonkaewphadungpittayalai School in Hang Dong District, Chiang Mai Province. The study involves examining and researching the school's internal supervision model to assess its effectiveness in teaching and classroom management, then comparing the results before and after conducting experiments. The research tools used in this study included the Necessary Needs Index questionnaire, expert opinion survey using the Delphi technique with an average score and standard deviation, the confirmation of the internal supervision model at Tonkaewphadungpittayalai School through expert consensus using the Inter-Quartile Range to determine the Index of Item Objective Congruence (IOC) from experts, reliability measures, and statistical analysis. The statistical test used to test hypotheses was the Paired-Sample T Test with a significance level set at 95% (Confidence Interval Percentage).

The research results are as follows :

1) The current state of internal supervision at Tonkaewphadungpittayalai School is as follows: a staff development need in internal supervision was the highest level with a score of 0.956. The next level was the development and promotion of learning resources and knowledge, with a score of 0.566. The development of learning processes/administrative equipment in the school was rated at 0.566. The development of learning processes/computer equipment was rated at 0.566. Promoting academic strength within the community was rated at 0.366. Managing teaching and learning in an Active Learning environment was rated at 0.323. Developing staff in terms of learning management plans and promotion within the school was rated at 0.272. Coordinating and developing educational networks was rated at 0.131. Finally, academic program planning and curriculum development within the school were rated at 0.128, in descending order.

2) The creation of the internal supervision model of Tonkaewphadungpittayalai School, using the Delphi Technique, showed statistical values for an overall interquartile range (IQR) equal to 0 for every item. This indicated that the experts reached a consensus and confirmed that the internal supervision model of the school was accurate in terms of principles, concepts, and theories, making it suitable for experimentation.

3) The effectiveness of the internal supervision model of Tonkaew phadungpittayalai School was evaluated by measuring the performance before and after the experiment, focusing on curriculum development. It was found that the average difference in performance after using the supervision model based on the ideas of Kilman was higher than before using the supervision model based on Kilman's ideas.

4) The results of the assessment and development of the model revealed that after implementing the supervision model based on Kilman's ideas, the effectiveness of internal supervision at Tonkaewphadungpittayalai School, Hang Dong District, Chiang Mai Province, was such that it could be applied to the supervision and facilitate educational management in various schools.

Keywords : development, model, internal supervision at educational institutions, Kilman's ideas

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เนื่องจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ช่วยเหลือในครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางการศึกษาด้านบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท

ขอกราบขอบพระคุณรองอธิการบดีวิทยาเขตล้านนา คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ที่ได้อำนวยความสะดวกในการศึกษาตลอดหลักสูตร ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ ที่กรุณาเป็นประธานควบคุมการสอบ ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหาในเล่มวิทยานิพนธ์ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ. ดร. และดร. ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ. ดร. ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนะแนวทาง ให้ข้อคิด กำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์จนประสบผลสำเร็จ ตลอดจนผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอนในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโททุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณครอบครัว และญาติมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ที่คอยห่วงใย ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงจบการศึกษา

คุณงามความดี และประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการบูชา คุณพระรัตนตรัย พระคุณของมารดา บิดา ครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่มีคุณค่ายิ่ง และขอแผ่คุณความดีนี้ให้แก่เพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทุกรูปทุกนาม พร้อมทั้งเจ้ากรรมนายเวรในทุกภพทุกชาติด้วย

ศิริญญา นะวะโต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	**จ**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	**ช**
กิตติกรรมประกาศ	**ฌ**
สารบัญ	**ญ**
สารบัญตาราง	**ฏ**
สารบัญภาพ	**ฐ**
บทที่ 1 บทนำ	**1**
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	**8**
2.1 แนวคิดการวิจัยและพัฒนา	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ	12
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายใน	18
2.4 การนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน (Carl D. Glickman)	27
2.5 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551	35
2.6 ดัชนีชี้ความจำเป็น (Priority Needs Index)	39
2.7 เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)	40
2.8 วงจรคุณภาพ (Deming Cycle)	45
2.9 บริบทของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย	47
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 51

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 51

3.2 วิธีการศึกษา 51

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 55

3.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ 55

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล 55

3.6 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล 56

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 58

3.8 การนำเสนอข้อมูล 60

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 61

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาในการการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 61

4.2 ผลการสร้างรูปแบบและยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 64

4.3 ผลการทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 67

4.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพการของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 71

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 75

5.1 สรุปผลการวิจัย 75

5.2 อภิปรายผลการวิจัย 76

5.3 ข้อเสนอแนะ 79

บรรณานุกรม 80

ภาคผนวก 85

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ 86

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ 87

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 103

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 118

ภาคผนวก จ หนังสือตอบรับการลงตีพิมพ์บทความวิจัย 124

ประวัติผู้วิจัย 126

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 ค่าความคลาดเคลื่อน..... 44
ตารางที่ 3.1 วิธีการดำเนินวิจัย..... 52
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่สอน..... 62
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าสภาพความคาดหวัง (I), สภาพความเป็นจริง (D) สภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการพัฒนาของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านงานวิชาการ..... 63
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD), ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Mean : SEM) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range) ของการยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)..... 64
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD), ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Mean : SEM) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range) ของการยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)..... 66
ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ pair sample t- test ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)..... 68
ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ pair sample t- test ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)..... 70
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่สอน..... 71
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย..... 72
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่เรียน..... 73
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนหลังใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย..... 74

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)..... 5
ภาพที่ 2.1 โมเดลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย..... 38

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของมนุษย์นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ได้มีการบริหารงานในสถานศึกษาได้จัดรูปแบบการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป และการที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จทางด้านการเรียนรู้หรือไม่นั้น การบริหารวิชาการจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีหน้าที่หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและเกี่ยวการปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง การบริหารวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่ดำเนินตามนโยบายของสถานศึกษา โดยเฉพาะการนิเทศภายใน ดังนั้นการบริหารวิชาการจะก้าวหน้าจะต้องใช้การนิเทศภายในเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกด้วย

การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดและบริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับชั้น ต้องมีการนิเทศเป็นหลักของการจัดกิจกรรมบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยเฉพาะผู้นิเทศต้องการความรู้ ประสบการณ์ และทักษะต่าง ๆ ในการนิเทศให้มาก ต้องการการสนับสนุน ต้องการขวัญและกำลังใจ ต้องการความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ขณะเดียวกัน ผู้รับการนิเทศก็ต้องการการดูแลเอาใจใส่ ต้องการขวัญและกำลังใจและการสนับสนุนการนิเทศการสอนนับว่าเป็นงานสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน เพื่อนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพอันเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ความสำคัญของการนิเทศภายในนี้

วัชรา เล่าเรียนดี (2552, หน้า 5) กล่าวว่า สถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ครูวิชาการและครูผู้สอนที่ผู้บริหารมอบหมายดำเนินการ โดยใช้ภาวะผู้นำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจประสานงาน และใช้ศักยภาพในการงานอย่างเต็มที่ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนางานของสถานศึกษานั้น ๆ โดยส่วนรวมให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรมาตรฐานการศึกษา ซึ่งการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความพยายามของผู้บริหารโรงเรียนในอันที่จะปรับปรุง ส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพและก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้ายคือ การศึกษาของเด็กก้าวไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ สมเดช พินิจสกุล (2544, หน้า 7) ยังกล่าวถึงความสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การนิเทศภายในโรงเรียนจะช่วยให้ครูมีความรู้ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีการตนเองและสามารถจดัการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับชุมชน ท้องถิ่น และความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

อีกทั้ง ปฏิมา พูนทรัพย์ (2549, หน้า 9) กล่าวในทำนองเดียวกันว่า นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน “2562 ปีทองแห่งการนิเทศภายในโรงเรียน ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อคุณภาพผู้เรียน” ได้กำหนดให้โรงเรียนเลือกใช้วิธีการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายการนิเทศที่สามารถแก้ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามบริบทของโรงเรียน ตอบสนองนโยบายการเป็นยุคประเทศไทย 4.0 และมาตรฐานการศึกษาชาติ คือผู้เรียนเป็นผู้สร้างนวัตกรรม ครูผู้สอนใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยครูจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูมีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล (หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 2-6) จะเห็นได้ว่า การนิเทศภายในเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารวิชาการในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง

จากความสำคัญของการนิเทศภายในดังกล่าวประกอบกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น จึงทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจำเป็นจะต้องยกระดับการนิเทศภายในเพื่อให้กลายเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งในการนิเทศการสอน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการตามลำดับขั้นตอน อย่างต่อเนื่องกัน ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ นำเสนอ กระบวนการนิเทศไว้ดังนี้

วัชรา เล่าเรียนดี (2552, หน้า 27-28) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) วางแผนร่วมกัน ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2) เลือกประเด็นหรือเรื่องที่สนใจจะปรับปรุงและพัฒนา 3) นำเสนอโครงการพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบเพื่ออนุมัติการดำเนินการ 4) ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้จากเอกสารต่าง ๆ จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สนใจ 5) จัดการทำแผนการนิเทศ กำหนดวัน เวลา ที่จะสังเกตการสอน ประชุมปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

ส่วน Harris (1985, อ้างถึงใน กิติมา ปรีดีดิลก, 2554, หน้า 277) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ชั้นวางแผน (Planning) ได้แก่ การคิดการตั้งวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้า การกำหนดตารางงาน การค้นหาวิธีปฏิบัติงาน และการวางโปรแกรมงาน 2) ขั้นการจัดโครงการ ได้แก่ การตั้งเกณฑ์ มาตรฐาน การรวบรวมทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งคนและวัสดุอุปกรณ์ ความสัมพันธ์แต่ละขั้น การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจตามหน้าที่ โครงสร้างขององค์กรและการพัฒนานโยบาย 3) ขั้นการนำเข้าสู่การปฏิบัติ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเลือกสรรบุคคล การเร้าจูงใจให้มีกำลังใจคิดริเริ่มอะไรใหม่ ๆ การสาธิต การจูงใจ และให้คำแนะนำ การสื่อสาร การกระตุ้น ส่งเสริมกำลังใจ การแนะนำวัตกรรม

ใหม่ ๆ และให้ความสะดวกในการทำงาน 4) ขั้นการควบคุม (Controlling) ได้แก่ การสั่งการ การให้รางวัล การลงโทษ การให้โอกาส การตำหนิการไล่ออก และการบังคับให้กระทำตาม 5) ขั้นประเมินผล (Appraising) ได้แก่ การตัดสินการปฏิบัติงาน การวิจัย และการวัดผลการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ Carl D. Glickman (1990, อ้างอิงจาก จันทรานี สงวนนาม, 2552, หน้า 153) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมมือกันปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น เป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้คุณภาพของสถานศึกษาและของผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ซึ่งผู้ได้รับการนิเทศ ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน จากแนวคิดของ Glickman นี้ ได้มีนักวิจัย คือ สิริชัย มะเวชะ (2562, หน้า 209) ได้นำแนวคิดมาทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัคร พงศ์ชนูปถัมภ์) พบว่า จากการจัดลำดับจากมากไปน้อย สามลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มและด้านการสร้างเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัคร พงศ์ชนูปถัมภ์) จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัคร พงศ์ชนูปถัมภ์) โดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (2562, หน้า 109-110) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน กล่าวได้ว่าการใช้แนวคิดของ Glickman ดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะพัฒนาสถานศึกษาได้มาก

ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูปฏิบัติการของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ในตำแหน่ง ครู มีประสบการทำงานมาแล้ว 10 ปี ได้เห็นบริบทที่ใกล้เคียงกันกับสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น และได้ศึกษาจากผลรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2563 และประจำปีการศึกษา 2563 ข้อเสนอแนะในการประเมิน พบว่า ควรมีกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ยังไม่เป็นรูปธรรม และขาดความต่อเนื่อง โดยควรจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรตามแผน และการนิเทศกำกับติดตาม เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างดี และครูมีการพัฒนาตนเอง หารูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการการนิเทศภายในถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่าย ทุกระดับต้องร่วมมือกันดำเนินการ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนได้อย่างถาวร คือ การสร้างระบบการนิเทศในสถานศึกษา องค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้ระบบนิเทศภายในสถานศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยโดยมีคำถามวิจัย 1) สภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่เป็นอย่างไร 2) รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ควรเป็นอย่างไร 3) การทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่เป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยกระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1.2.3 เพื่อทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1.2.4 เพื่อประเมินผลและพัฒนาการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

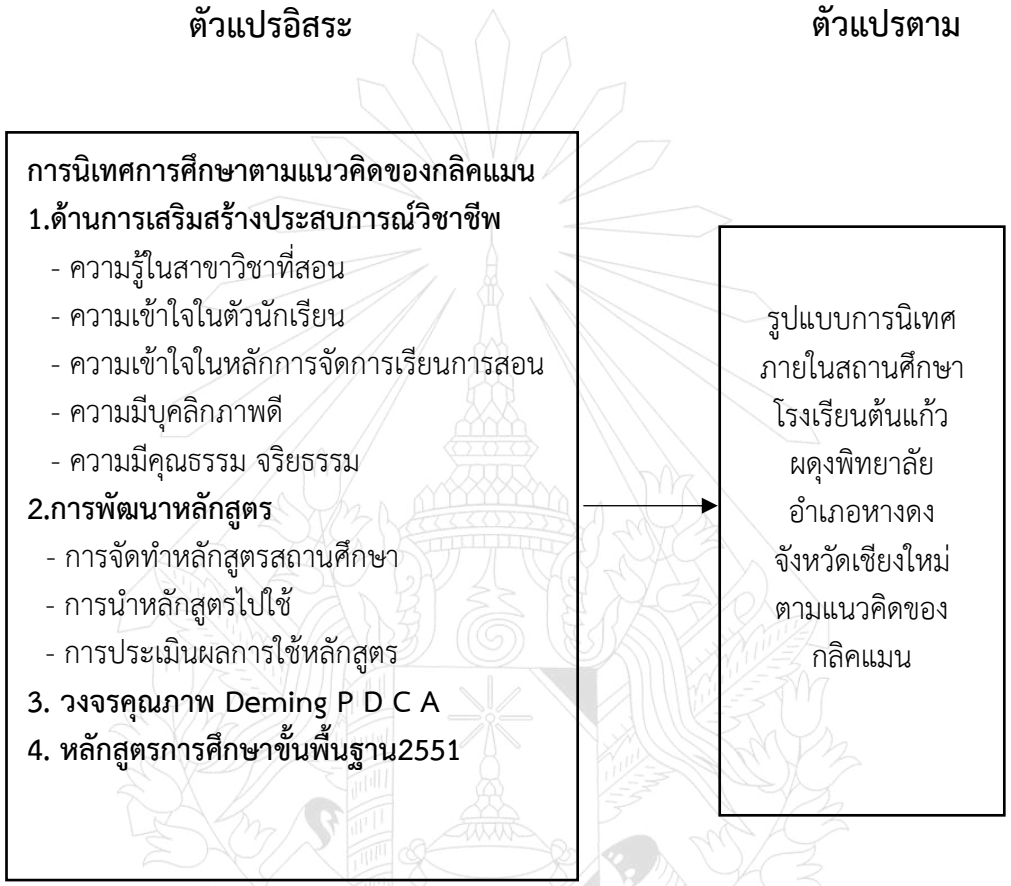
1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในมีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบนิเทศภายใน

1.3.2 หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ครูผู้สอน และนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน (Carl D. Glickman, 1990) โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research & Development)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยได้ ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

1) ขอบเขตด้านข้อมูลด้านเอกสาร เพื่อศึกษาศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (R1) โดยการศึกษาเอกสารงานวิจัย, หนังสือและตำราด้านการนิเทศ และเอกสารการประเมินประกันคุณภาพภายใน SAR และประกันภายนอก ย้อนหลังสามปี

2) ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน

3) ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามด้วยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technic) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน โดยการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยคัดเลือกจากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศ 3 คน ผู้อำนวยการ 3 คน รองผู้อำนวยการ 3 คน ครูที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการและชำนาญการพิเศษ จำนวน 11 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1. รูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนวกรอบความคิดหรือสิ่งที่สร้าง และพัฒนาสำหรับโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

2. การนิเทศภายใน หมายถึง การนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

3. หลักของการนิเทศภายในสถานศึกษาของกลิคแมน (Glickman) หมายถึง การนิเทศภายในที่ใช้หลักการ การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

1.5.3 ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้สถานที่คือ โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1.5.4 ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้ศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ.2565 - มิถุนายน พ.ศ. 2566

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 ได้ทราบสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1.6.2 ได้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1.6.3 ได้ทดสอบประสิทธิภาพการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

1.6.4 สามารถนำรูปแบบนิเทศภายในพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนารูปแบบ หมายถึง โครงสร้างโปรแกรม แบบจำลองหรือตัวแบบจำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลา พิจารณาว่าสิ่งใดบ้างที่ต้องนำมาศึกษา เพื่อใช้ทดแทนแนวคิด หรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น

การนิเทศภายใน หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู การกระตุ้นให้ครูเกิดขวัญและกำลังใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้บริหาร ครู มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การวางแผน การปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผลการทำงานในการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

หลักของการนิเทศภายในสถานศึกษาของ (Carl D. Glickman, 1990) หมายถึง การนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของ Glickman ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 1.ความรู้ในสาขาวิชาที่สอน 2.ความเข้าใจในตัวนักเรียน 3.ความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนการสอน 4.ความมีบุคลิกภาพดี 5.ความมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1.การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2.การนำหลักสูตรไปใช้ 3.การประเมินผลการใช้หลักสูตร

วงจรคุณภาพ Deming หมายถึง วงจรบริหารคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) PDCA คือวงจรบริหารงานคุณภาพ ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน Plan-Do-Check-Act หรือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง เป็นกระบวนการที่ใช้ปรับปรุงการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลัง ของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางการวิจัยตามลำดับดังนี้

2.1 แนวคิดการวิจัยและพัฒนา
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายใน
2.4 การนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน (Carl D. Glickman)
2.5 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551
2.6 ดัชนีชี้ความจำเป็น (Priority Needs Index)
2.7 เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)
2.8 วงจรคุณภาพ (Deming Cycle)
2.9 บริบทของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการวิจัยและพัฒนา

2.1.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนา

ทิศนา แขมมณี (2540, หน้า 5) ได้กล่าวว่าการวิจัยและพัฒนา หมายถึง การวิจัยที่มุ่งนำเอาความรู้จากการวิจัยบริสุทธิ์ไปวิจัยต่อ โดยพัฒนาเป็นเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและทดลองใช้จนได้ผลเป็นที่น่าพอใจแล้ว จึงนำไปเผยแพร่ใช้ในวงกว้าง เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัญญา วิศาลาภรณ์ (2540, หน้า 24) ได้กล่าวว่าจุดประสงค์ของการวิจัยและพัฒนาไม่ใช่อยู่ที่การสร้าง หรือทดสอบทฤษฎี แต่อยู่ที่การพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในโรงเรียน ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนา เช่น อุปกรณ์การฝึกอบรม อุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียน ระบบการจัดการ เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมานั้นจะต้องตรงกับความต้องการที่มีรายละเอียดโดยเฉพาะ เมื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นแล้วจะต้องนำไปทดลองใช้และปรับปรุงจนถึงระดับที่มีประสิทธิภาพ

องอาจ นัยพัฒน์ (2554, หน้า 232) ได้กล่าวถึง การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้หรือความเข้าใจในแง่มุมใหม่ ๆ เกี่ยวกับผลผลิตกระบวนการ และการบริการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ แล้วประยุกต์ความรู้หรือความเข้าใจที่ได้จากการแสวงหาไปสร้างสรรค์หรือปรับปรุงให้เกิดผลผลิต กระบวนการ และการบริการแบบใหม่ขึ้น ซึ่งมีประสิทธิภาพและเป็นที่ต้องการจำเป็นของบุคคล ตลาด หรือองค์กรใด ๆ มากยิ่งขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูล และสุภาพ ฉัตราภรณ์ (2555, หน้า 209) ที่กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยที่มุ่งหมายเพื่อสร้างหรือค้นหาแนวคิด แนวทาง วิธีปฏิบัติ

และ วาโร เพ็งสวัสดิ (2552, หน้า 2) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ (Material) และผลิตภัณฑ์ประเภท วิธีการหรือกระบวนการ (Process) โดยดำเนินการทดสอบในสภาพจริงและทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ หลาย ๆ รอบ จนได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนากลุ่มคน หน่วยงานหรือองค์การให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากข้อความดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการค้นคว้าเพื่อการค้นพบ แนวทางการพัฒนา รวมทั้งวิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนได้จริง การวิจัยและพัฒนาจึงเป็นกระบวนการวิจัยที่มุ่งพัฒนาหรือแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ให้สามารถใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน

2.1.2 ความสำคัญของการวิจัยและพัฒนา

ณัฐวดี วังสินธ์ (2555, หน้า 134) การวิจัยและพัฒนาเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการพัฒนา การทดสอบภาคสนาม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้จากการทดสอบเป็นลักษณะหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่ใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มุ่งพัฒนาทางเลือกหรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อจุดประสงค์พื้นฐานในการค้นพบสิ่งใหม่ เป้าหมายของการวิจัย และการพัฒนา คือ การนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปพัฒนาสื่อให้สามารถใช้ได้ การวิจัยและพัฒนาจึงเป็นตัวเชื่อมระหว่างการวิจัยทางการศึกษาและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยที่มุ่งแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้นวัตกรรม เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน โดยที่รูปแบบสื่อหรือรูปแบบการพัฒนาที่คิดขึ้นจะต้องมีเหตุผล หลักการหรือทฤษฎีรองรับ ทั้งนี้อาจเลือกใช้วีการปรับปรุงในสิ่งที่มีผู้ได้ศึกษา หรือเคยได้ใช้ผลในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเช่นเดียวกันมาก่อน หรืออาจคิดวิธการขึ้นใหม่ก็ได้ แต่การทำให้รู้หรือมั่นใจได้ว่าวิธีการที่คิดค้นขึ้นนั้นดีหรือไม่ จำเป็นต้องนำมาทดสอบจริง มีการเก็บราบรวมข้อมูลเพื่อพิสูจน์ว่าสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้ ถ้าไม่ประสบความสำเร็จก็ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนได้ผลดีสามารถนำไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้ทราบหรือนำไปใช้ได้

2.1.3 คุณลักษณะของการวิจัยและพัฒนา

องอาจ นัยพัฒน์ (2554, หน้า 232 - 234) กล่าวโดยสรุปการวิจัยและพัฒนา มีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นการนำความรู้ความเข้าใจใหม่ที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นต้นแบบใช้งาน

จุดเน้นที่สำคัญของการวิจัยและพัฒนา คือ การทำวิจัยเพื่อแสวงหาหรือสรรค์สร้างภูมิปัญญาใหม่ ได้แก่ ความรู้หรือความเข้าใจใหม่แล้วทำการพัฒนาด้วยการคิดคัน “ต่อยอด”

ความรู้หรือความเข้าใจดังกล่าวให้อยู่ในรูปต้นแบบ (Prototype) การพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้

2. เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

เนื่องจากการวิจัยและพัฒนามีจุดเน้นในการดำเนินงานที่ประกอบด้วย 3 กระบวนการหลัก คือ การวิจัย การพัฒนา และการเผยแพร่ ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้ความรู้หรือความเข้าใจในแง่มุมใหม่สำหรับนำไปพัฒนาเป็นนวัตกรรม และถ่ายทอดไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง จึงต้องกระทำอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

3. มีการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นวัฏจักรด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้

การวิจัยและพัฒนามีกระบวนการแสวงหาความรู้หรือความเข้าใจในแง่มุมใหม่ ๆ เพื่อประยุกต์ไปเป็นนวัตกรรมสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง ดังนั้น การทำ วิจัยทุกขั้นตอนจะต้องกระทำอย่างพิถีพิถันภายใต้การกำกับติดตาม และตรวจสอบซ้ำหลายครั้งเพื่อประกันให้เกิดความเชื่อมั่นว่าผลผลิตขั้นสุดท้าย (End of Products) ของกระบวนการวิจัย และพัฒนาที่อยู่ในรูปนวัตกรรมมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ตรงตามระดับมาตรฐานก่อนเผยแพรไปสู่ผู้ใช้หรือสังคม

4. มักใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการทำวิจัย

ในการทำวิจัยและพัฒนาโดยทั่วไปนักวิจัยมักใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตามมาตรฐานคติที่อยู่ภายใต้กระบวนทัศน์แบบปฏิบัตินิยม/ประโยชน์นิยมเป็นหลัก

5. มุ่งเน้นตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ผลการวิจัยและพัฒนา

จุดเน้นสำคัญของการทำวิจัยประเภทนี้คือ การดำเนินงานวิจัยที่จะต้องตอบสนองความต้องการจำเป็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ประสงค์จะนำผลผลิตกระบวนการ และการบริการที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่จากการวิจัยและพัฒนาไปใช้งาน

6. ผลการวิจัยที่มีคุณค่า และมูลค่าสูงสามารถจดทะเบียนสิทธิบัตรได้

ผลการวิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะที่อยู่ในรูปผลผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อันเป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากการสร้างสรรค์ และการลงทุนลงแรงของนักวิจัยอาจจะมีคุณค่า (Value) และมูลค่า (Worth) เชิงพาณิชย์หรือเป็นประโยชน์ในแง่การทำกำไรได้สูง ซึ่งนักวิจัยสามารถจดทะเบียนเพื่อคุ้มครองสิทธิให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์และพระราชบัญญัติสิทธิบัตรทั้งภายในประเทศหรือนานาชาติได้

2.1.4 ประเภทของการวิจัยและพัฒนา

รูปแบบการวิจัย และพัฒนามีลักษณะที่เกี่ยวพันกันค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามระยะเวลาการวิจัย รายละเอียดจะพบว่ามีความแตกต่างกันในประเด็นสำคัญที่สามารถสรุปได้ดังนี้ (Krajewski & Ritzman, 2002, p.211)

1. การวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) เกิดจากฐานความเชื่อที่ว่าการวิจัยประเภทนี้มุ่งแสวงหาหรือสรรค์สร้างความรู้และความเข้าใจเชิงธรรมชาติด้วยแง่มุมใหม่ ๆ ในแต่ละสาขาวิชาโดยอาศัยวิธีการแสวงหา (Method) ที่ทำให้ได้มาซึ่งความรู้หรือความเข้าใจดังกล่าวด้วยวิธีวิทยา (Methodology) ของการศึกษาคันคว้าที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และเชื่อถือได้ ดังนั้นความรู้หรือความเข้าใจใหม่ที่ได้ คือ “หัวใจ” ของการวิจัยและพัฒนา

2. การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) เป็นการจำแนกการวิจัยและพัฒนาตามฐานคติความเชื่อที่ว่าการวิจัยประเภทนี้มีลักษณะเป็นไปในลักษณะตรงกันข้ามกับฐานคติแบบแรก กล่าวคือ เป็นการวิจัยที่มุ่งก่อให้เกิดผลทางด้านการปฏิบัติ โดยนำความ รู้ความเข้าใจที่แสวงหาหรือสรรค์สร้างขึ้นใหม่มาทำการศึกษาวิจัยต่อในเชิงประยุกต์ โดยมุ่งหวังที่จะนำไปใช้พัฒนาปฏิบัติงานหรือปรับปรุงแก้ไขปัญหา ดังนั้น การวิจัยและพัฒนาตามฐานคตินี้จะสนใจในเรื่องประโยชน์ใช้สอยที่ได้จากการวิจัย และพัฒนามากกว่าการสร้างความรู้หรือความเข้าใจ มุ่งเน้นการสร้างสรรค์ผลผลิตในรูปผลผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ พัฒนากระบวนการดำเนินงานใหม่ โดยอาศัยการวิจัยเป็นฐานสำหรับการพัฒนา

3. การวิจัยพัฒนา (Development Research) เป็นการจำแนกตามฐานคติความเชื่อที่ว่าการวิจัยประเภทนี้มุ่งเน้นการ “แปรเปลี่ยน” ความรู้หรือความเข้าใจที่ไม่เคยมีมาก่อน ซึ่งได้มาจากการวิจัยเป็นพื้นฐาน และการวิจัยประยุกต์ให้อยู่ในรูปผลผลิต กระบวนการ หรือการบริการที่พัฒนาขึ้นใหม่ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้ในทางปฏิบัติจริง ผลลัพธ์ที่ออกมาของการวิจัย และพัฒนาประเภทนี้สามารถนำไปใช้ลงมือดำเนินงานได้ทันทีซึ่งแตกต่างไปจากผลลัพธ์ของการวิจัย และพัฒนา 2 ประเภทแรก ที่จะต้องรอคอยเวลายาวนานก่อนที่ให้ผลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติได้จริง

2.1.5 กระบวนการวิจัยและพัฒนา

กระบวนการวิจัยและพัฒนา อาจเริ่มด้วยระบบของการวิเคราะห์สภาพปัญหาให้ชัดเจนแล้วเข้าสู่ระยะของการพัฒนาทางเลือก หรือวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งระยะของการพัฒนาทางเลือกจะมีขั้นตอนคล้ายคลึงกับการวิจัยโดยทั่วไป แต่เป็นการพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมให้ได้มาตรฐานก่อนที่จะทำการทดลองใช้ในสภาพจริง เพื่อตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม

โดยทั่วไปการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม จะมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
2. การออกแบบนวัตกรรม
3. การสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมตามแนวหรือกรอบของรูปแบบนวัตกรรมที่กำหนดไว้
4. การทดลอง แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ
   4.1 การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก
   4.2 การนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ที่อยู่ในสถานการณ์จริง
5. การประเมินผล

ในการสร้างต้นแบบนวัตกรรม นักวิจัยและพัฒนาจะต้องตรวจสอบและปรับปรุงต้นแบบนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องในลักษณะของ R&D ดังนี้

1. ต้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (Review literature)
2. สร้างตันฉบับนวัตกรรม (D1 = Development ครั้งที่ 1)
3. ตรวจสอบประสิทธิภาพในกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก (R1 - Research ครั้งที่ 1)
4. ปรับปรุงต้นฉบับ (D2)
5. ทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้น (R2)

6. ดำเนินการจนได้ต้นแบบนวัตกรรมที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.1.6 ข้อดีข้อจำกัดของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนามีข้อดีและข้อจำกัดบางประการที่นักวิจัยจะต้องคำนึงถึงเพื่อให้การออกแบบการวิจัยประเภทนี้เป็นไปอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน

ข้อดีของการวิจัยและพัฒนาที่สำคัญ คือ

1. ทำให้ได้นวัตกรรมพัฒนาความมั่งคั่งและมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
2. ได้ผลผลิตการวิจัยขั้นสุดท้ายที่มีความหมายและตรงความต้องการของผู้ใช้
3. มีส่วนส่งเสริมชื่อเสียงและรายได้ให้แก่นักวิจัยผู้สร้างสรรค์งานวิจัยที่ดี

ข้อจำกัดของการวิจัยและพัฒนาที่สำคัญ คือ

1. อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต รวมทั้งผลเสียต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
2. ใช้ระยะเวลา พลังสติปัญญาและจิตใจ รามทั้งค่าใช้จ่ายมาก

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

2.2.1 ความหมายของรูปแบบ

นักการศึกษาต่าง ๆ ให้ความหมายของรูปแบบ ไว้ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2550, หน้า 12) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบหมายถึง เครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสร้างมา จากความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมย หรือจากทฤษฎี หลักการต่าง ๆ และแสดงออกใน ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล (2552, หน้า 125) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างโปรแกรมแบบจำลองหรือตัวแบบจำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลา พิจารณาว่าสิ่งใดบ้างที่ต้องนำมาศึกษา เพื่อใช้ทดแทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์ หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น

มาลี สืบกระแส (2552, หน้า 108-109) กล่าวว่า รูปแบบมีความหมายสองลักษณะ คือ รูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น ระบบการปฏิบัติงาน และรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น รูปแบบอาจแสดงความสัมพันธ์ด้วยเส้นโยงแสดงในรูปแผนภาพ หรือเขียนในรูปสมการ คณิตศาสตร์ สมการพยากรณ์ หรือเขียนเป็นข้อความ จำนวน ภาพแผนภูมิ หรือรูปสามมิติ

คัมภีร์ สุดแท้ (2553, หน้า 9) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้าง หรือพัฒนาขึ้นแสดงให้เห็นถึง องค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

ปัญญา ทองนิล (2553, หน้า 23) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่เกิดจากทฤษฎี ประสบการณ์ การคาดการณ์ นำเสนอในรูปของข้อความ หรือแผนผัง

ปริชาติ ชมชื่น (2555, หน้า 10) สรุปความหมายของรูปแบบไว้ว่า เป็นแบบจำลองใช้เป็นตัวแทนเป็นชุดปัจจัย หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักการ แนวคิดที่แสดงความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ให้ เห็นเป็นภาพ หรือข้อความอย่างง่ายเกี่ยวกับการลำดับ

ขั้นตอนการปฏิบัติเชิงแผนผัง หรือทำเลียนแบบ เพื่อสร้างสัญลักษณ์ที่แท้จริงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นรูปธรรม และเป็นระบบ

สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555, หน้า 13) ได้สรุปความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง แบบอย่างในการดำเนินการใด ๆ ที่แสดงหรืออธิบายให้เห็นถึงโครงสร้างทางความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งที่ศึกษาให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือซับซ้อนก็ได้เช่นกัน โดยรายละเอียดองค์ประกอบ ของรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของปรากฏการณ์ วัตถุประสงค์ของผู้สร้างและการพัฒนารูปแบบเป็นสำคัญ

สรุป รูปแบบ หรือ Model หมายถึง แบบจำลอง รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนว หรือ ตัวแบบอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านการศึกษาและพัฒนาขึ้นมาเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

2.2.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ดังนี้

นักการศึกษาไทยได้นำแนวคิดเชิงระบบมาศึกษารูปแบบการบริหารดังนี้

นิวัตร นาคะเวช (2554, หน้า 214) ได้นำแนวคิดเชิงระบบมาศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝันและสรุปไว้ว่ามีองค์ประกอบ คือ มีส่วนปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และองค์ประกอบเสริม โดยมีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์โรงเรียนในฝัน 2) หลักการบริหารจัดการ 3) ระบบโครงสร้างการบริหาร 4) กลยุทธ์การดำเนินงาน และ 5) ภาพความสำเร็จ มีองค์ประกอบย่อย 24 องค์ประกอบ องค์ประกอบเสริม 2 องค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนา โดยรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝันมีคุณลักษณะทั้งด้านความมีประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในโรงเรียนในฝัน และโรงเรียนทั่วไปได้

ศักดิ์จิต มาศจิตต์ (2550, หน้า 226-227) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบ กล่าวคือ 1) องค์ประกอบพื้นฐาน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย หลักการ การมีส่วนร่วม และการกำหนดแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 2) องค์ประกอบโครงสร้าง 3) องค์ประกอบกระบวนการดำเนินงาน และ 4) องค์ประกอบด้านการสนับสนุน

พิเชฐ โพธิ์ภักดี (2553, หน้า 159-160) ได้สรุปไว้ว่ารูปแบบประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้างและสาระสำคัญของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) ฐานะของสถานศึกษา และ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนกลาง 2) บทบาทคณะกรรมการ สถานศึกษาและผู้อำนวยการ 3) การกระจายอำนาจภารกิจการจัดการศึกษา 4 ด้าน 4) หน่วยงาน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และส่งเสริมสนับสนุนภารกิจของโรงเรียน 5) มาตรฐานและการประกัน คุณภาพผู้เรียน ส่วนที่ 3 การนำสู่การปฏิบัติและเงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) การนำไปสู่ การปฏิบัติ 2) เงื่อนไขความสำเร็จในส่วนการบริหารขององค์การ

มีศิลป์ ชินภักดี (2555, หน้า 22) ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนสถาบันหรือองค์การ ซึ่งประกอบด้วย 1) เทคโนโลยี 2) โครงสร้าง 3) บทบาท 4) เป้าหมายหรือความคาดหวังส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) บุคลิกภาพ 3) กระบวนการบริหาร 4) การตัดสินใจสั่งการ 5) ความต้องการ และส่วนสภาพแวดล้อมซึ่งประกอบด้วย 1) ชุมชน 2) แหล่งเรียนรู้ 3) เศรษฐกิจ 4) การมีส่วนร่วมทางด้านการบริหารสถานศึกษา

ทางด้านการบริหารสถานศึกษา สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555, หน้า 16) ไมตรี บุญทศ (2554, หน้า 149-153) และปริชาติ ชมชื่น (2555, หน้า 12) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่า ควรมีองค์ประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงาน และกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ โดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้

2.2.3 ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกันซึ่งนักวิชาการด้านต่าง ๆ ก็ได้จัดแบ่งประเภทต่างกันออกไป สำหรับรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์นั้น ดังนี้

Smith and others (1980, p.461) จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า

1.2 รูปแบบเสมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลอง เครื่องบินจำลองที่บินได้ หรือเครื่องฝึกหัดบิน เป็นต้น รูปแบบชนิดนี้มีความใกล้เคียงความจริงมากกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) จำแนกออกเป็น

2.1 รูปแบบข้อความ หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น การมีรูปแบบข้อความนั้นแม้บางครั้งจะเข้าใจยาก แต่ก็ยังดีกว่าไม่มีรูปแบบเสียเลย เพราะอย่างน้อยก็เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบประเภทอื่นต่อไป

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการ และโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

Keeves (1988, pp.561-565) ยังได้ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบเชิงกายภาพส่วนใหญ่ใช้ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่น รูปแบบโครงสร้างอะตอมสร้างขึ้นโดยใช้หลักการเปรียบเทียบโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายกันทางกายภาพ สอดคล้องกับข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่ในลักษณะนั้นด้วย รูปแบบที่สร้างขึ้นต้องมีองค์ประกอบชัดเจน สามารถนำไปทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ และสามารถนำไปใช้ในการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง เช่น รูปแบบจำนวนนักเรียนในโรงเรียน สร้างขึ้นโดยเปรียบเทียบกับลักษณะถังน้ำที่ประกอบด้วยท่อน้ำเข้า

และท่อน้ำออก ปริมาณที่ไหลเข้าถังเปรียบเทียบได้กับจำนวนนักเรียนที่เข้าโรงเรียน อัตราการเกิด อัตราการย้ายเข้า อัตราการรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์ ส่วนปริมาณน้ำที่ไหลออกเปรียบเทียบได้กับจำนวนนักเรียนที่ออกจากโรงเรียน เนื่องจากพ้นเกณฑ์การศึกษา การย้ายออก การจบการศึกษา สำหรับปริมาณน้ำที่เหลือในถัง เปรียบเทียบได้กับจำนวนนักเรียนที่เหลืออยู่ในโรงเรียน เป็นต้น จุดมุ่งหมายของรูปแบบนี้เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักเรียนในโรงเรียน

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษา เป็นสื่อในการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น และใช้ข้อความในการอธิบาย เพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น แต่จุดอ่อนของรูปแบบประเภทนี้ คือ ขาดความชัดเจนแน่นอน ทำให้ยากแก่การทดสอบรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามได้มีการนำรูปแบบนี้มาใช้กับการศึกษามาก เช่น รูปแบบ การเรียนรู้ในโรงเรียน

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรโดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าจะนำไปใช้ในด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา รูปแบบลักษณะนี้ ส่วนมากพัฒนามาจากรูปแบบเชิงข้อความ

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่เริ่มจากการนำเทคนิคการวิเคราะห์ เส้นทาง (Path Analysis) ในการศึกษาเกี่ยวกับพันธุศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้ทำให้สามารถศึกษา รูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบนี้ คือ ต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรง แต่ละสมการแสดง ความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลระหว่างตัวแปร จากนั้นมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการณ์ที่เป็นจริง เพื่อทดสอบรูปแบบ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) รูปแบบระบบเส้นเดี่ยว (Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มี ทิศทางของการเป็นสาเหตุในทิศทางเดียวโดยไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ 2) รูปแบบระบบเส้นคู่ (Non-recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร โดยทิศทาง ความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในตัวแปรหนึ่งอาจเป็นทั้งตัวแปรเชิงสาเหตุและเชิงผลพร้อมกัน จึงมีทิศทางความสัมพันธ์ย้อนกลับได้

จากที่กล่าวมารูปแบบมีหลายประเภทด้วยกัน กล่าวคือ เป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้น แต่ละสาขามีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป เช่น รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออกเป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาสื่อในการขยาย หรืออภิปรายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ และรูปแบบที่นำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

2.2.3 คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

นักวิชาการได้กำหนดคุณลักษณะของรูปแบบที่ดี ดังนี้

Keeves (1988, p.560) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ

1. รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบรวม ๆ (Associative Relationship)

2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้ โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อภิปรายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรใน ลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2553, หน้า 6) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์ เชิงเส้นตรงธรรมดา อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงก็มีประโยชน์ในช่วงของการพัฒนารูปแบบ

2. รูปแบบควรนำไปสู่การท านายผลที่ตามมา ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้วถ้าปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบนั้นต้องถูกยกเลิก

3. รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอดใหม่ (Concept) และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรใหม่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษา

5. รูปแบบในเรื่องใด จะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ

สรุปได้ว่ารูปแบบที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบรวม ๆ

2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการทำนายผลที่จะเกิดขึ้น สามารถตรวจสอบได้ข้อมูลเชิงประจักษ์

3. รูปแบบควรชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด หรือมโนทัศน์ใหม่ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ และเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

2.2.4 การสร้างและพัฒนารูปแบบ

การสร้างและพัฒนารูปแบบ มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและข้อค้นพบจากการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน หรือ ปัญหาจากเอกสารผลการวิจัย หรือจากการสังเกต สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดหลักการเป้าหมายและองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระเบียบ การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเลือกรูปแบบไปใช้ ให้ตรงจุดมุ่งหมาย เพื่อให้การดำเนินงานด้านการสาธารณสุขบรรลุผลสูงสุด

3. กำหนดแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียดของวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ใช้ดำเนินงานกับกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย เพื่อให้การใช้รูปแบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

4. การประเมินรูปแบบเป็นการประเมิน เพื่อทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยทั่วไปจะใช้วิธีการต่อไปนี้

1) ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

2) ประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการ โดยนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

2.2.5 การพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบ

เมื่อพบข้อบกพร่องแล้วต้องนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการปรับปรุงรูปแบบมี 2 ระยะ คือ

1. ระยะก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้การปรับปรุงรูปแบบในระยะนี้ใช้ผลจากการประเมินความ เป็นไปได้เชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง

2. ระยะหลังการนำรูปแบบไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบในระยะนี้อาศัยข้อมูลจากการ ทดลองใช้เป็นตัวชี้นำในการปรับปรุงและอาจมีการนำรูปแบบไปทดลองใช้และปรับปรุงซ้ำจนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

2.2.6 การตรวจสอบรูปแบบ

การตรวจสอบรูปแบบ ควรดำเนินการ ดังนี้

1. การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้เทคนิคทางสถิติดังนี้ (อุทุมพร, 2541, หน้า 73)

1) ตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้อง หรือเหตุผลระหว่างตัวแปร

2) การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ โดยสามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่าง หรือสถานที่ได้

2. การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) (Eisner, 1976, p.179) เป็นการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อน ดังนี้

1) ตรวจสอบรูปหรือประเมินโดยไม่เน้น ผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบ เป็นการประเมินแบบอิงเป้าหมาย การตอบสนองปัญหา และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบ การประเมินแบบสนองตอบ หรือกระบวนการ การวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณาไม่จำเป็นต้องเกี่ยวเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความ เหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2) ตรวจสอบรูปหรือประเมินโดยเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) พัฒนาการประเมินมาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ที่มีความละเอียดลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต้องอาศัยผู้รู้จริงในองค์ความรู้เฉพาะสาขาอย่างลึกซึ้งในเรื่องนั้น ๆ มาเป็นผู้ประเมินผล

3) ตรวจสอบรูปหรือประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือว่า ผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีดุลยพินิจที่ดีทั้งนี้มาตรฐาน และเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ เกิดจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิ

4) ตรวจสอบรูปหรือประเมินโดยความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงวุฒิตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน เช่น การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้เกณฑ์การเลือกผู้ทรงวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์และการเป็นที่เชื่อถือของวิชาชีพเป็นสำคัญ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายใน

2.3.1 ความหมายการนิเทศภายใน

Carl D. Glickman (2004, p.6) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็น แนวคิดเกี่ยวกับงานและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปรุงการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสอนในเรื่องหลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมและพัฒนาครู รวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน

สงัด อุทรานันท์ (2530, หน้า 52) ได้กล่าวว่า การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในการพัฒนาคุณภาพการทำงานของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นในการเรียนของนักเรียน

ประภาพรรณ เส็งวงศ์ (2537, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน

อเนก ส่งแสง (2540, หน้า 3) ได้ให้ความหมายการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการนิเทศการศึกษาโดยอาศัยบุคลากรภายในโรงเรียนเองเป็นผู้นิเทศ ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา รวมทั้งครูที่มีความสามารถและความชำนาญ ตลอดจนมีประสบการณ์ในด้านการสอนเฉพาะสาขา บุคคลเหล่านี้จะต้องสามารถทำการนิเทศครูในโรงเรียนในรูปของการเป็นพี่เลี้ยง การบริหารงานในหมู่คณะการให้ความรู้เพิ่มเติมโดยถือหลักผนึกกำลังกันปฏิบัติงานให้สำเร็จด้วยดีได้เสถียร

เสถียร เที่ยงธรรม (2542, หน้า 7) ได้สรุปว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการที่จัดขั้นเพพเพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนให้สูงขึ้นขึ้น โดยการร่วมมือของบุคลากรทั้งหมดภายในโรงเรียน

สมเดช พินิจสกุล (2544, หน้า 7) ได้สรุปว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ความ พยายามของผู้บริหารโรงเรียนในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครูรวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้ายคือการศึกษาของเด็กก้าวไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รุ่งทิพย์ รุ่งเรือง (2546, หน้า 13) ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำหรือช่วยเหลือของผู้บริหารโรงเรียน และบุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศในการเพิ่มเติมสมรรถภาพการสอนของครูภายในโรงเรียนให้สูงขึ้น ให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนไปได้ด้วยดีและทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงสุด นั่นคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรองทอง จิรเดชากุล (2550, หน้า 4) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารปฏิบัติงานร่วมกันกับครูเพื่อช่วยเหลือครูให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเต็มใจทำงานพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน โดยความร่วมมือของทุกฝ่ายในโรงเรียน

วรรณพร สุขอนันต์ (2550, หน้า 31) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความร่วมมือกันของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยการให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอนและเนื้อหาการสอน ตลอดจนปรับปรุงการประเมินผลการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ ช่วยให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ทำให้ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจ และมีกำลังใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับผงสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นและรักษามาตรฐานไว้จนส่งผลให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากสถานศึกษาทุกฝ่ายอีกทั้งผ่านการประเมินภายในและภายนอก

จากการศึกษาความหมายการนิเทศภายในข้างต้น สรุปได้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึงกระบวนการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพคุณภาพการจัดเรียนการสอนในโรงเรียน รวมทั้งการให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพและการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3.2 ความสำคัญของการนิเทศ

Miner (1974, อ้างถึงใน ภิญโญ สุทธิทิพย์ศักดิ์, 2551 หน้า 52) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศ ภายในว่าช่วยให้ครูเข้าใจเด็กดีขึ้น เป็นการพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ช่วยเหลือครูในการจัดหาและเลือกวัสดุที่จะ นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการสอน เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียน การสอน และเพื่อสร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยการนำเอาความรู้ความสามารถพิเศษและ ประสบการณ์เข้ามาใช้ประโยชน์

ชารี มณีศรี (2538, หน้า 22) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศเป็นการกระตุ้นเตือน การประสานงาน และแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครู อาจทำให้โดยการฝึกอบรมพัฒนาด้านวิชาชีพ ตลอดจนเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

2. การนิเทศตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ครูได้คิดและตัดสินใจโดยใช้ ความสามารถของตนในการปรับปรุงการเรียนการสอน

3. การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริม สร้างสรรค์ หลีกเลี่ยงการบังคับและสร้างบรรยากาศให้ ครูได้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หาวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. การนิเทศกับการปรับปรุงหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร และการวางแผนพัฒนาหลักสูตร

5. การนิเทศเป็นงานที่ต้องร่วมมือช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น มีการยอมรับซึ่งกันและกัน

6. การนิเทศมุ่งบำรุงขวัญ มีการยกย่องชมเชย ซึ่งหากขวัญและกำลังใจของครูดีก็จะทำให้การเรียนการสอนดีไปด้วย

7. การนิเทศ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้โรงเรียนจัดการศึกษาสอดคล้องกับชุมชน ช่วยในการวางแผนสอดคล้องกับความต้องการและปัญหาในชุมชน ช่วยให้ครูได้พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพชุมชน และส่งเสริมให้ครูได้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน

ภิญโญ สุทธิทิพย์ศักดิ์ (2551, หน้า 31) กล่าวว่า โรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างจริงจังในการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน เพราะการนิเทศจากบุคคลภายนอกยังไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงจากข้อจำกัดหลายประการประกอบกับปัจจุบัน บุคลากรภายในโรงเรียนมีความรูความสามารถเพียงพอ สามารถนิเทศกันเองภายในโรงเรียนได้ ซึ่งจะสามารถดำเนินการนิเทศได้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน โดยอาศัยความรวมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียนอย่างเต็มที่และสอดคลองกันเพื่อคุณภาพการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนเป็นอย่างดี

ดาวรรณ เอมนิล (2555, หน้า 19) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมุ่งให้คณะครูหรือทีมงานได้ร่วมกันวางแผนในการแก้ไขปัญหาและดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษา สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครู ช่วยกันให้คำแนะนำ และพัฒนาบุคลิกภาพ การประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างทีมงานและให้ทีมงานหรือคณะครูเรียนรู้วิธีการในการจัดการเรียนการสอน

อย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วม ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นอันเป็นเป้าหมายสูงสุด จากความสำคัญของการนิเทศภายในที่กล่าวมาข้างต้น

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในเป็นการดำเนินการโดยบุคลากรภายในโรงเรียน โรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้มีการนิเทศภายใน เพื่อทราบสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยการนิเทศภายในมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนและมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

2.3.3 หลักการนิเทศ

สงัด อุทรานันท์ (2530, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดนิเทศงานวิชาการภายในสถานศึกษาจะต้องยึดหลักการที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนต้องถือว่างานนิเทศงานวิชาการเป็นงานในความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียนโดยตรง สำหรับการดำเนินการนิเทศนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะมอบหมายให้ผู้ดำเนินการแทน

2. การนิเทศในสถานศึกษาจะสำเร็จลงได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิเทศ และฝ่ายผู้รับการนิเทศ

3. การตระหนักถึงการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนเป็นการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาเพื่อนร่วมงาน ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น การนิเทศงานไม่ใช่การบังคับขู่เข็ญหรือคอยจับผิด

4. บุคลากรภายในต้องมีการยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน

5. การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนจะต้องเกิดขึ้นจากความจำเป็นในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6. การสร้างเสริมกำลังใจของผู้บริหารจะมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของการปฏิบัติงาน ดังนั้นการเสริมสร้างกำลังใจของผู้บริหารโรงเรียนจะส่งผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนด้วย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 265 - 266) กล่าวถึง หลักการนิเทศภายในโรงเรียนว่า เป็นแนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศต้องนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศภายในสถานศึกษา การนิเทศต้องถือหลักการ มีส่วนร่วมในการทำงาน คือ มีความเป็นประชาธิปไตย เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานและใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

ชารี มณีศรี (2542, หน้า 27-28) ได้สรุปหลักการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือครู นักเรียน และโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไว้ดังนี้

1. การนิเทศเป็นการช่วยกระตุ้นประสานงานและแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครู โดยทั่วไปซึ่งอาจทำได้โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมด้านวิชาชีพเพื่อให้ครูได้ทราบหลักการวิธีการสอน โดยทั่วไปพัฒนาหลักวิชาการความรู้โดยใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ปรับปรุงแผนการสอน โครงการสอน จัดทำวัสดุอุปกรณ์การสอนชนิดต่าง ๆ ทั้งที่หาได้ในโรงเรียน และในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการประเมินผล ช่วยให้ครู

มีประสบการณ์ในการเตรียมเครื่องมือประเมินผลชนิดต่าง ๆ สรุปผลการวัดและการวางแผนช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนซ้ำ

2. การนิเทศจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้โอกาสบุคลากรทุกคนได้ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อปรับปรุงการเรียนของเด็กให้ดีขึ้น กระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มและมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน

3. การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริม สร้างสรรค์ ควรหลีกเลี่ยงการบังคับและแบบแผน วิธีการที่เข้มงวด ขาดความยืดหยุ่น ควรสร้างบรรยากาศให้ครูได้พยายามคิดหาวิธีการทำงานแบบใหม่ตามสติปัญญาของแต่ละคน

4. การนิเทศจะต้องมีความสัมพันธ์กับการปรับปรุงหลักสูตร ปัญหาในการใช้หลักสูตร การพัฒนาวาดุอุปกรณ์ การรู้จักใช้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดปะโยชน์มากที่สุด

5. การนิเทศคือการสร้างมนุษย์ ผู้นิเทศจะต้องยอมรับนับถือบุคคลอื่น มีความเห็นอกเห็นใจ มีความซื่อตรงต่อหน้าที่และให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก่คนอื่น

6. การนิเทศมุ่งเพื่อส่งเสริม บำรุงขวัญของครูให้สูงขึ้น

วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2536, หน้า 62) ได้เสนอหลักการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษาควรจะตั้งอยู่บนหลักการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนงานอย่างเป็นระเบียบ เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ทั้งด้านความคิดเห็นและการกระทำ ใช้หลักการมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วย

7. การนิเทศมีจุดมุ่งหมายที่ขจัดช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้นิเทศจะต้องศึกษา และวางแผนเพื่อทราบความต้องการและปัญหาในชุมชน เร่งรัดครูให้สำรวจทรัพยากรในท้องถิ่น และนำมาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้นำในชุมชนได้มีโอกาสร่วมวางแผนปรุบปรุงและพัฒนาโรงเรียน

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2538, หน้า 44) ได้เสนอหลักการนิเทศไว้ว่า การนิเทศภายในต้องใช้หลักประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกับครู หลักการสร้างสรรค์ ส่งเสริมความถนัดของครู เริ่มจากพื้นฐานที่มีอยู่ ต้องมีความเป็นเอง ตั้งวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาอยู่ในหลักการและเหตุผล มีการติดตามผล เป็นกระบวนการต่อเนื่อง คำนึงถึงสวัสดิภาพและขวัญของครูตลอดจนมนุษยสัมพันธ์

พิธพร ธนสมบัติ (2545, อ้างถึงใน จิรประวัติ ศรีวัฒนทรัพย์, 2559) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ หมายถึง การทำงานที่มีขั้นตอน มีความต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง และมีความเกี่ยวข้องปฏิสัมพันธ์ ในหมู่ผู้ฝึกปฏิบัติงาน

2. การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพผู้เรียน แต่การกระทำนั้นจะกระทำโดยผ่านตัวกลางคือครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การนิเทศการศึกษาในประเทศไทย เน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย ในกระบวนการนิเทศการศึกษาไม่ได้มองเฉพาะบรรยากาศแห่งการทำงานร่วมกันเท่านั้น แต่จะรวมถึงการยอมรับซึ่งกันและกัน การเปลี่ยนบทบาทในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตลอดจนการรับผิดชอบต่อผลงานร่วมด้วย

ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550, หน้า 2) ได้นำเสนอหลักการของการนิเทศภายใน ดังนี้

1. ดำเนินการตามกระบวนการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ
3. กิจกรรมการนิเทศตรงกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู
4. จัดสภาพแวดล้อมและแหล่งวิทยากรให้เอื้อต่อการดำเนินงาน
5. สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ครู
6. การสรุปผล ประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนา

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542, หน้า 10-11) ได้เสนอหลักการสำคัญของการนิเทศ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ลักษณะของกระบวนการมีความหมายครอบคลุมถึงการทำงานเป็นขั้นตอน มีความต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ ในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งลักษณะดังกล่าวล้วนเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของการนิเทศที่ดีทั้งสิ้น

2. การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน โดยผ่านตัวกลางสำคัญ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพในการมีประชาธิปไตย

กรมวิชาการและคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543, หน้า 101) กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่มไว้ว่า หลักการปฏิบัติตามกระบวนการกลุ่มและการมีส่วนร่วม เน้นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน โดยยึดวัตถุประสงค์การทำงาน ร่วมกันการช่วยเหลือแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมคิดร่วมพัฒนา ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของงานโดยส่วนรวม

กรองทอง จิรเดชากุล (2550, หน้า 5) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน มีหลักการดังนี้

1. การดำเนินการนิเทศ จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

2. บุคลากรที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

3. การนิเทศภายในโรงเรียน จะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาครูและนักเรียน

ชารี มณีศรี (2550, หน้า 27-28) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยกระตุ้นประสานงาน และแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครูโดยทั่วไป

2. การนิเทศต้องอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย

3. การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริมสร้างสรรค์

4. การนิเทศกับการปรับปรุงหลักสูตรเป็นงานที่เกี่ยวพันกัน

5. การนิเทศ คือ การสร้างมนุษย์สัมพันธ์

6. การนิเทศมุ่งส่งเสริมบำรุงขวัญ

7. การนิเทศมีจุดหมายที่จะขจัดช่องว่างระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยเฉพาะในชุมชนหลักการนิเทศการศึกษาควรตั้งอยู่บนรากฐานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนมีการวางแผนอย่างเป็นระเบียบเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ทั้งทางค้านความคิดและการกระทำ ใช้หลักมนุษย์สัมพันธ์รวมทั้งให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศภายในควรมีหลักการ ต้องอาศัยความร่วมมือทั้ง 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ รวมทั้งการตระหนักถึงการนิเทศในโรงเรียนว่าเป็นการทำงานร่วมกันของทุกคนในโรงเรียน เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น และการนิเทศภายในไม่ใช่การบังคับขู่เข็ญ หรือคอยจับผิดบุคลากร แต่ต้องมีการยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน และการสร้างเสริมกำลังใจจากผู้บริหาร ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของการปฏิบัติงาน และจะส่งผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการนิเทศภายในโรงเรียนด้วย และที่สำคัญหลักการของการนิเทศภายในโรงเรียนก็คือ ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศอย่างถูกต้อง ตรงประเด็น มีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนในกระบวนการนิเทศ กระบวนการนิเทศที่เกิดขึ้นต้องเกิดจากความร่วมมือของคณะครูทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน และการนิเทศต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูเป็น

2.3.4 กระบวนการนิเทศ

วัชรี เล่าเรียนดี (2553, หน้า 27) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศการสอนและผู้รับการนิเทศ

2. การเลือกประเด็นหรือเรื่องที่สนใจจะปรับปรุงพัฒนา

3. การนำเสนอโครงการพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติ

4. การให้ความรู้หรือหาความรู้จากเอกสารต่าง ๆ และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

5. การจัดทำแผนการนิเทศ

6. การดำเนินการตามแผน

Carl D. Glickman (1990, p.281) ได้นำเสนอกระบวนการ ในการนิเทศการสอน 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การประชุมร่วมกับครู (Preconference with Teacher)

2. การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน (Observation of Classroom)

3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการณ์สอนและ พิจารณาวางแผนการประชุมร่วมกัน

4. ประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน (Post conference with Teacher) การสังเกตการสอน

5. วิเคราะห์และพัฒนาการดำเนินการ 4 ขั้นตอน เพื่อมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรให้ครูได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้มาก

Glatthorn ได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการนิเทศการสอน 8 ขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ (ครู)
2. วางแผนปรับปรุง และพัฒนา การเรียนการสอนร่วมกันกับครู
3. วางแผนการสังเกตการณ์สอน
4. สังเกตการสอน
5. วิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการสอน
6. วางแผนกำหนดยุทธวิธีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ
7. ประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงพัฒนา
8. วางแผนการสังเกตในการดำเนินการสอนครั้งต่อไป

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 9-11) กล่าวถึงขั้นตอนนิเทศภายในไว้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เป็นการกำหนดปัญหาและความต้องการในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาดังนี้

1.1 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงาน

1.2 การแลกเปลี่ยนระดมความคิด วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และความต้องการในการพัฒนาตามบริบทของหน่วยงาน

1.3 การจัดลำดับปัญหาและเลือกปัญหาที่เป็นความจำเป็นหรือต้องการในลำดับเร่งด่วนหรือลำดับที่เห็นว่าสำคัญสุด

1.4 การสร้างการรับรู้ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุม การสัมมนา ฯลฯ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์หรือสร้างเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินงาน

2. การวางแผนการนิเทศ เป็นการนำปัญหาและความต้องการมากำหนดรายละเอียดของกิจกรรมในการจัดทำแผนนิเทศ ดังนี้

2.1 กำหนดแนวทางหรือวิธีการการพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้นตามความต้องการ และความจำเป็น มีการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการศึกษาชั้นเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูและการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2 เลือกแนวทางหรือวิธีการในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.3 การวางแผนการดำเนินการพัฒนา ดังนี้

1) การประชุมเตรียมการนิเทศ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน

2) สร้างคณะนิเทศเป็นทีมงานในการนิเทศร่วมกัน

3) กำหนดประเด็นการนิเทศเป็นการกำหนดเนื้อหาที่จะนิเทศ

4) กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ โดยกำหนดระยะเวลาในการนิเทศที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาและการพัฒนา

5) กำหนดวิธีการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น การประชุมสัมมนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสังเกตชั้นเรียน การสาธิต การบันทึกวิดิโอ และการถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ การ Coaching & Mentoring ฯลฯ โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้ Line Application การใช้ Clip Video การ Conferenceการใช้ Video Line You Tube Facebook Live เป็นต้น

2.4 จัดทำแผนนิเทศ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการ กิจกรรมสำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3. การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ สื่อและเครื่องมือนิเทศจะช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ ช่วยเก็บรายละเอียดที่ผู้รับการนิเทศไม่สามารถแสดงพฤติกรรมออกมาได้ และสามารถเก็บข้อมูลเพื่อนำมาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้น ในการนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา และเป็นสิ่งที่ทำให้มีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

3.1 สร้างสื่อการนิเทศที่ทำให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้เป็นสื่อที่สอดคล้องในยุคศตวรรษที่ 21 เน้นการใช้ ICT ในรูปการณ์นิเทศแบบต่าง ๆ เช่น การใช้ Line Application การใช้ Clip Video การ Conference การใช้ Video Line You Tube Facebook Live เป็นต้น

3.2 สร้างเครื่องมือการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนา ตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการ และการประเมินผลการดำเนินการ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพใช้ง่าย สามารถเก็บข้อมูลที่ตอบประเด็นปัญหา ความต้องการและเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. การปฏิบัติการนิเทศ ดำเนินการนิเทศภายในตามวิธีการการนิเทศ และกิจกรรมการนิเทศที่กำหนด

4.1 ประชุมเตรียมการก่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจของผู้นิเทศให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 นิเทศตามขั้นตอน ระยะเวลาและใช้เครื่องมือตามที่กำหนด

4.3 การสะท้อนผลการนิเทศ

4.4 การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

5. การประเมินผลและรายงานผล

5.1 ประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เช่น การดำเนินงานของผู้รับการนิเทศ เพื่อนำผลไปปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน

5.2 ประเมินผลการนิเทศภายในเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดในการนำผลไปใช้ในการพัฒนา โดยประเมินผลการนิเทศภาคเรียนละครั้ง หรือในแต่ละปีการศึกษา

5.3 รายงานผลการนิเทศต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

5.4 นำผลการนิเทศที่เป็นปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะไปพัฒนาการนิเทศในครั้งต่อไป หรือในปีการศึกษาต่อไป

จากข้อความที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศ คือ การทำงานที่มีลำดับขั้นตอน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรโรงเรียนร่วมมือกันช่วยเหลือกัน ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนแล้วส่งถึงผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

2.4 การนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน (Carl D. Glickman)

Glickman and others (1990, pp.185-192, อ้างใน วัชรา เล่าเรียนดี 2553, หน้า 120-122) กล่าวถึง การนิเทศแบบพัฒนาการ (Developmental Supervision) ว่าเป็นการนิเทศที่คำนึงถึงธรรมชาติของมนุษย์ศักยภาพของมนุษย์ ตลอดจนความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยเฉพาะมนุษย์ที่เป็นผู้ใหญ่ (Adult) มีความสามารถการคิดเชิงนามธรรม (Abstract Thinking) ความรู้สึก ที่ผูกพันต่อภาระหน้าที่ (Commitment) ความเชี่ยวชาญ (Expertise) แรงจูงใจ และเป้าหมายที่แตกต่างกัน ตามช่วงอายุ ดังนั้น ในการนิเทศการสอน ผู้นิเทศหรือ ผู้ทำหน้าที่นิเทศจะต้องเลือกใช้วิธีการนิเทศที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ครูที่เป็นผู้ใหญ่ได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และสามารถมีการพัฒนาถึงจุดสูงสุด โดยมุ่งเน้นครูเป็นสำคัญ (Teacher Center) โดยการช่วยเหลือแนะนำให้ครูสามารถการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงระดับความเชี่ยวชาญหรือความสามารถทางการคิด และแรงจูงใจในการพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อช่วยครูให้สามารถปรับปรุงและพัฒนางาน ในวิชาชีพของตนเองได้อย่างต่อเนื่องและ เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน

การนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน (2004, อ้างใน อัญชัน ขุนนาแก้ว, 2559, หน้า 31-64)

1. การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistance to Teachers)
2. การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development)
3. การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)
4. การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)
5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research)

1. การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistance to Teachers)

กลิคแมน กล่าวว่า การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistance to Teachers) เป็นการให้ความช่วยเหลือครูเพื่อช่วยให้ครูช่วยเหลือตนเองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยใช้ความสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอน ในการช่วยครูให้ปรับปรุงการสอนรวมทั้งการให้ความห่วงใยช่วยเหลือในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องการจัดการเรียนการสอนด้วย แนวทางการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงเพื่อให้ครูได้รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

1.1 การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) หมายถึง การดำเนินการนิเทศที่ออกแบบไว้สำหรับปรับปรุงประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียน โดยการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียนจากการวิเคราะห์ข้อมูลของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้นิเทศ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (Glickman, 2007, p.301) ได้แก่

ขั้นที่1 การประชุมครูก่อนการสังเกต ผู้นิเทศร่วมประชุมกับครูผู้สอนเพื่อพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ก่อนที่จะสังเกตการการสอนของครู เพื่อให้ผู้นิเทศเข้าใจกันอย่างชัดเจน เช่น เหตุผลและจุดมุ่งหมายของการสังเกต ความต้องการเน้นการสังเกตที่จุดใดเป็นพิเศษ วิธีการและรูปแบบของการสังเกตที่จะนำไปใช้เวลาที่จะใช้สำหรับการสังเกต และกำหนดเวลาที่จะใช้ประชุมหลังการสังเกต

ขั้นที่ 2 การสังเกตชั้นเรียน ขั้นนี้จะเป็นช่วงเวลาที่ต้องติดตามพฤติกรรมการสอนของครู ในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจสอดคล้องกับหลักการและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้จัดทำไว้ในขั้นแรก ผู้สังเกตจะใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ เช่น นับความถี่ของตัวแปรด้านต่าง ๆ พิจารณาตัวชี้ทางกายภาพ ตัวชี้ด้านการปฏิบัติ การพรรณนาแบบเปิดกว้าง การสังเกตโดยการมีส่วนร่วม การสังเกตโดยใช้แบบสอบถามเฉพาะเจาะจง เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตีความหมาย หลังจากการสังเกตการสอนและได้ข้อมูลของครูมาแล้ว ผู้นิเทศจะเริ่มวิเคราะห์ข้อมูลนั้นโดยใช้การนับความถี่ตัวแปรบางตัวที่เกิดขึ้น รวมทั้งค้นหาตัวชี้วัดบางตัวที่เกิดขึ้นใหม่จากการปฏิบัติหรือบางตัวที่ไม่เกิดขึ้น เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้วจึงแปลความหมายข้อมูล

ขั้นที่ 4 การประชุมครูภายหลังการสอน การประชุมครูภายหลังการสังเกต เพื่อให้ครูได้รับข้อมูลป้อนกลับและได้ร่วมอภิปรายกับข้อมูลเหล่านั้น เพื่อนำผลไปใช้วางแผนปรับปรุงการสอนต่อไป ผู้นิเทศควรเลือกใช้รูปแบบการนิเทศ (ทางตรง ทางอ้อม หรือการนิเทศแบบมีส่วนร่วม) ตามความจำเป็นและความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู

ขั้นที่ 5 วิพากษ์วิจารณ์ผลจากขั้นตอนทั้ง 4 การวิพากษ์วิจารณ์ผลจากขั้นตอนทั้งสี่จะเป็นการใช้เวลาเพื่อพิจารณาและทบทวน รูปแบบ รวมทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การประชุมครั้งแรกไปจนถึงการประชุมครั้งหลังสุด ว่ามีสิ่งใดบกพร่องและต้องการแก้ไขในจุดใดบ้าง การวิพากษ์วิจารณ์อาจทำได้หลังสิ้นสุดการประชุมในขั้นสุดท้ายประมาณ 2-3 วัน และควรเป็นการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ สำหรับวิธีการนั้นควรเป็นการสรุปผลอย่างสั้น ๆ กะทัดรัด และได้ใจความ

1.2 การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching) กลิคแมน ได้เสนอรูปแบบในการช่วยเหลือครูโดยเพื่อนนิเทศเพื่อนจากแนวคิดของผลการศึกษาวิจัยที่พบว่าผลการเรียนรู้โดยวิธีการต่าง ๆ ของคนเราแตกต่างกัน แต่คนเราจะสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการสอนคนอื่น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้สามารถนำไปจัดรูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อนได้การนิเทศแบบเพื่อน (Peer Coaching) เป็นกระบวนการที่ครูผู้สอนสองคนหรือมากกว่านั้นได้มาทำงานร่วมกันเพื่อสะท้อนถึงการปฏิบัติงานในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นด้วยกิจกรรมต่าง ๆ หลากหลาย เช่น มีการสอนร่วมกันเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน เป็นผู้ควบคุม เป็นเพื่อนร่วมงานกัน เป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบเป็นผู้ร่วมในการวางแผนบทเรียน เป็นผู้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เป็นทีมศึกษาเป็นคณะผู้พัฒนาหลักสูตร พัฒนาสื่อการสอน เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสอนที่ได้ถ่ายทอดสู่ผู้อื่น

1.3 การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ (Other Forms Assistance) กลิคแมน ได้เสนอรูปแบบของการช่วยเหลือครูโดยตรง อื่น ๆ อีก 6 รูปแบบดังนี้

1.3.1 การสาธิตการสอน

1.3.2 การเข้าร่วมสอนด้วย

1.3.3 การให้ความช่วยเหลือโดยจัดหาสื่อ

1.3.4 การให้ความช่วยเหลือในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1.3.5 การให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา

1.3.6 การเฝ้าติดตาม

การสื่อสารที่ดีของครูการสังเกตการณ์สอนที่มีคุณภาพ การให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการนิเทศการสอน และการร่วมอภิปรายเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ภายใต้การดำเนินการนิเทศแบบคลินิค และการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถทำให้ครูช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยศึกษานิเทศก์ก็ต้องเป็นผู้ที่เข้าถึงได้ง่าย มีการประเมินแบบกัลยาณมิตร จัดตารางเวลาการพบปะเพื่อปรึกษาหารือ การช่วยเหลือครูโดยตรงควรแยกจาการประเมินผลการสอนเพื่อให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อมั่นที่จะร่วมกิจกรรมยอมรับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงในรูปแบบของการปฏิบัติงานร่วมกัน

กล่าวโดยสรุปบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงจึงเป็นงานที่ครอบคลุมบทบาทของการนิเทศ ในการให้คำปรึกษา แนะนำ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยช่วยให้ครูได้รับข้อมูลย้อนกลับ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ โดยมีการประชุมร่วมกัน ผู้บริหารจะต้องทำการสำรวจปัญหาและความต้องการของครู เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงการสอน ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่งเสริมให้มีการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน การนิเทศแบบคลินิก เพื่อให้การช่วยเหลือครูและสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้บริหาร

2. การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development)

กลิคแมน ได้เสนอบทบาทของผู้นิเทศในการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนว่าเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งของการนิเทศการศึกษา โดยผู้นิเทศจะต้องพิจารณาบทบาทต่าง ๆ ของสมาชิกก่อนดำเนินการคือ การหาคำตอบว่ามีพฤติกรรมใดบ้างที่เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงบทบาทและความพร้อมของสมาชิกแต่ละคนและสมาชิกแต่ละคนเหล่านี้ได้แสดงบทบาทของตนมาแล้วมากน้อยเพียงใด มีบทบาทอะไรบ้างที่เกิดขึ้นมาแล้วและที่ยังขาดอยู่ โดยตระหนักว่าบทบาทที่เน้นงานและเน้นตัวบุคคลคือหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มที่ทุกคนต้องปฏิบัติ กลุ่มที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความกลมเกลียวสามัคคีในกลุ่ม คือกลุ่มที่มีผู้นำที่ดีสามารถทำให้กลุ่มดำเนินการได้ดีผู้นำควรมีบุคลิกลักษณะความเป็นมืออาชีพ โดยธรรมชาติผู้นำควรรู้องค์ประกอบในการนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ เลือกวิธีการสำหรับการตัดสินใจของกลุ่มอย่างชัดเจน สามารถขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ใช้ความแตกต่างของข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและสามารถปรับเปลี่ยนเลือกรูปแบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมให้กับกลุ่มได้ การเรียนรู้ทักษะการทำงานกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งของการนิเทศการศึกษา บทบาทของสมาชิกในกลุ่มผู้นำกลุ่มต้องพิจารณาว่า พฤติกรรมใดบ้างที่จะเป็นตัว

บ่งชี้ให้เห็นถึงบทบาทและความพร้อมของสมาชิกแต่ละคน สมาชิกแต่ละคนได้แสดงบทบาทที่เน้นงานและบุคคลมากน้อยเพียงใด บทบาทใดที่เกิดขึ้นแล้วและบทบาทใดที่ของสมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติ กลุ่มที่สมาชิกประสบความสำเร็จนั้น ผู้นำต้องให้สมาชิกภายในกลุ่มเข้าใจหน้าที่หรือบทบาทของตนภายในกลุ่ม ผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวให้สมาชิกทุกคนได้ทราบ ว่าบทบาทยังไม่ถูกต้อง ควรจะต้องเพิ่มเติมบทบาทใด ซึ่งผู้นำกลุ่มควรจะต้องมอบหมายให้กับสมาชิก กับผู้นำกลุ่ม

สรุปได้ว่าบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม จึงประกอบไปด้วยการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะมีการจัดประชุมเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน และร่วมกันแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยผู้บริหารจะต้องบ่งชี้ให้เห็นถึงความพร้อมของสมาชิกแต่ละคน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีการพัฒนาตนเอง เข้าใจถึงบทบาทของตนเอง มีความสามัคคีและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ยอมรับกฎเกณฑ์ ผู้บริหารสามารถขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกและลดข้อขัดแย้งภายในกลุ่มได้

3. การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)

กลิคแมน ได้เสนอแนวความคิดในการจัดกิจกรรมพัฒนาครูในการพัฒนาทางวิชาชีพ (Professional Development) เพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้ส่งผลไปสู่นักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูในการพัฒนาทางวิชาชีพ (Professional Development) จะเกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และระดับความคิดเชิงนามธรรมของครู เพราะครูมีความแตกต่างกันมากในเรื่องการเอาใจใส่ต่อกิจกรรมการได้รับข้อมูลการพิจารณาถึงผลกระทบต่อประสบการณ์ของครูจึงช่วยให้เลือกกิจกรรมได้เหมาะสมกับครูมากยิ่งขึ้น การพัฒนาทางวิชาชีพอาจมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผนระยะยาว การประชุมเพื่อการแก้ปัญหา การทดลอง การสนับสนุนทางการบริหารกิจกรรมกลุ่มย่อย การให้ข้อมูลย้อนกลับ การสาธิตการสอนและการสอนแนะแนว การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ประกอบด้วยการพัฒนาครู ดังนี้

1. ความรู้ในสาขาวิชาที่สอน
2. ความเข้าใจในตัวนักเรียน
3. ความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนการสอน
4. ความมีบุคลิกภาพดี
5. ความมีคุณธรรม จริยธรรม

กล่าวได้ว่าบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ครอบคลุมการสนับสนุนครูในการพัฒนาความรู้ในสาขาวิชาที่สอน ส่งเสริมให้มีความเข้าใจในตัวนักเรียน เข้าใจหลักการจัดการเรียนการสอน พัฒนาความมีบุคลิกภาพดีและความมีคุณธรรม จริยธรรมหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ และบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ยังประกอบไปด้วยการสร้างความตระหนักถึงความจำเป็นเพื่อให้ครูมีการพัฒนาทางวิชาชีพ ตามความต้องการของครู สนับสนุนให้ครูพัฒนาความรู้ในสาขาที่สอน ในรูปแบบของการ ประชุม อบรม สัมมนา ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อ และรวมถึงการสาธิตการสอน การแนะแนว การปฐมนิเทศครูใหม่ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนการสอน เน้นให้ครูมีความเข้าใจในตัวนักเรียนแต่ละคน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการประเมินตามสภาพจริง

4. การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ครูต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร โดยต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ตั้งแต่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร การจัดการหลักสูตร และสามารถนำหลักสูตรไปสู่กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสอดคล้องกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสถานศึกษา ผู้นิเทศและครูต้องทำงานร่วมกันในการพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและรูปแบบของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนเพิ่มทางเลือกและข้อตกลงของครูในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ กระบวนการนิเทศภายในด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

4.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

4.2 การนำหลักสูตรไปใช้

4.3 การประเมินผลการใช้หลักสูตร

สรุปได้ว่าบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารด้านการพัฒนาหลักสูตรประกอบไปด้วยการให้ความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีความรู้ด้านหลักสูตร ตั้งแต่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร การจัดการหลักสูตรและสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ผู้บริหารมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร นิเทศการใช้และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research)

เป็นการศึกษาอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและสถานศึกษา และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน การนิเทศจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือให้ครูมีความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการ เมื่อครูขาดความพร้อมในการวิจัยปฏิบัติการ มีความรู้ความสามารถและการตระหนักถึงความสำคัญในระดับต่ำ ผู้นิเทศอาจเลือกวิธีการนิเทศแบบสั่งการเพื่อให้ครูได้ศึกษา อ่านบทความเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อให้เกิดการพัฒนา และเมื่อครูมีความพร้อมในระดับหนึ่ง ผู้นิเทศอาจเลือกใช้วิธีการนิเทศแบบสั่งการและให้ข้อมูล โดยให้คำแนะนำเกี่ยวกับเป้าหมายของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการจัดทำแผนปฏิบัติการแล้วจึงใช้การนิเทศแบบร่วมมือและหากครูสามารถพัฒนาเองตนสามารถยกระดับความรู้ความสามารถได้แล้ว จึงสามารถใช้การนิเทศแบบไม่ชี้นำ การวิจัยปฏิบัติการจึงถือเป็นแกนหลักของภารกิจการนิเทศ โดยส่วนใหญ่เมื่อกล่าวถึงภารกิจการนิเทศจะเป็นการกล่าวถึงโดยแยกออกจากกัน ซึ่งความเป็นจริงแล้ว ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามภาระงานที่กล่าวถึงมีความสัมพันธ์กัน การวิจัยปฏิบัติการจึงสามารถเป็นแกนหลักและเป็นกลไกที่จะช่วยผสมผสานงานต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน

ภารกิจการนิเทศทั้ง 5 ลักษณะข้างต้น เป็นสิ่งสำคัญในการสนับสนุนและจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาครู ผู้นิเทศต้องวางแผนในการดำเนินการตามภารกิจทั้งหมด โดยการรวมเป้าหมายของสถานศึกษาและความต้องการของครูให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อจะนำไปสู่พลังในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับ

1. การวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอน
2. การวิจัยเกี่ยวกับสื่อการสอน/ นวัตกรรม
3. การวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน

สรุปได้ว่าบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงครอบคลุมถึงการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนผ่านกระบวนการวิจัย และสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูอ่านบทความวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเอง เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัย นำสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการนิเทศ ภารกิจการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 40)

1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา
3. ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
4. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

อัญชลี ธรรมะวิธีกุล (2552, หน้า 14) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. จัดให้การปฐมนิเทศครูใหม่ให้เข้าใจในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบ
2. สถานศึกษาจัดการอบรม หรือให้การนิเทศด้วยการสอนแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ
3. แนะนำให้ครูรู้จักดัดแปลงเนื้อหาวิชาที่สอนให้เหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่น
4. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนที่จะแก้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน
5. เสนอแนะวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และสภาพแวดล้อมให้ครู
6. ส่งครูไปสังเกตการสอนในสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เห็นว่าเป็นตัวอย่างที่ดีได้
7. ให้ครูได้เข้าร่วมการฝึกอบรมทางวิชาการที่จัดขึ้นภายในและภายนอกกลุ่มสถานศึกษา
8. จัดให้มีการติดตามผลภายหลังการฝึกอบรม
9. จัดหาหนังสือทางวิชาการ คู่มือครูวารสาร และบริการอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือครูก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ

10. ผู้บริหารควรเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อมุ่งที่จะให้คำปรึกษาช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาทางการสอน

11. การบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ครู

12. ผู้บริหารควรมีเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบของครู โดยใช้วิธีความเป็นธรรมให้มากที่สุด

13. จัดให้มีการสัมมนาของคณะครูเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน

14. สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการศึกษา

15. จัดให้มีการประกวดการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษาภายในกลุ่ม

สุจริต เพียรชอบ (2534, หน้า 24) ได้เสนองานนิเทศภายในที่ผู้บริหารควรปฏิบัติจัดทำไว้หลายประการ คือ

1. การช่วยเหลือครูทางด้านวิชาการและด้านบริหาร ได้แก่

1.1 ปฐมนิเทศครูใหม่

1.2 จัดประชุมครูก่อนปิดภาคเรียน

1.3 การสังเกตการสอนในชั้นเรียน

1.4 การเยี่ยมชั้นเรียน

1.5 การสาธิตการสอน

1.6 การให้คำปรึกษาหารือเป็นรายบุคคลหรือรายหมู่

1.7 การจัดประชุมปฏิบัติงาน

1.8 การอบรมครู

1.9 การจัดสัมมนา

1.10 การจัดหนังสือที่มีคุณค่าทางวิชาการ

1.11 ปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัย และแนะนำครูให้ใช้ห้องสมุด

1.12 แนะนำให้ครูเป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการต่าง ๆ

1.13 จัดบริการโสตทัศนศึกษาให้แก่ครูเป็นอย่างดีและควรมีการสนับสนุน ให้ครูใช้อุปกรณ์เหล่านั้น

2. การช่วยเหลือครูในด้านปัญหาส่วนตัว ได้แก่ การดูแลทุกข์สุขของครูในปกครองอย่างเป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจนกระทั่งครูสามารถปรับทุกข์ด้วยทั้งด้านส่วนตัว รวมทั้งปัญหาในการทำงานตลอดจนเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี

3. การสร้างขวัญของครูในโรงเรียน ได้แก่

3.1 ช่วยให้ครูในโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การบริหาร และการดำเนินการสอนอย่างเพียงพอ

3.2 จัดสภาพการทำงานได้ดีสะดวกสบายเป็นสุข

3.3 ช่วยให้ครูมีความอบอุ่นสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุขไม่น้อยหน้าต่ำต้อย

3.4 เป็นที่ปรึกษาที่ดีของครูได้ทุกโอกาส

3.5 สร้างลักษณะนิสัยเป็นผู้นำให้กับครู เปิดโอกาสให้ครูได้ทำงานที่ใช้ความคิดริเริ่มของตัวเองให้มาก

3.6 พยายามให้ครูรู้สึกว่าตัวเองมีความสำคัญ เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานโดยทั่วไป

3.7 ครูใหญ่ควรเป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของครู

3.8 ช่วยให้ครูมีความสำเร็จในการงานมีความเจริญงอกงาม

3.9 ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางนโยบาย

3.10 ให้ครูมีความนับถือตนเองไม่รู้สึกว่าได้รับการลบหลู่เกียรติ หรือเหยียดหยามหรือรู้สึกด้อยค่า

3.11 การดำเนินการต่าง ๆ ในโรงเรียนควรเป็นประชาธิปไตย

3.12 ครูใหญ่ควรมีความยุติธรรมต่อครูทุกคน

4. การประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งอาจทำได้ดังนี้

4.1 จัดตู้รับฟังความคิดเห็นของครูภายในโรงเรียน

4.2 จัดให้มีการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน

4.3 จัดให้มีกล่องรับฟังความคิดเห็นของโรงเรียน

4.4 จัดให้มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

4.5 ช่วยให้ครูประเมินผลการสอนของตนเอง

4.6 ช่วยให้ครูรู้จักการประเมินผลการเรียนและความก้าวหน้าของนักเรียน

พนัส หันนาคินทร์ (2555, หน้า 148) ได้กล่าวถึงหน้าที่ที่จะต้องกระทำเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 3 ประการดังนี้

1. ทำหน้าที่ตรวจสอบความเป็นไปเกี่ยวกับการเรียนการสอน ขั้นตรวจสอบถือว่าเป็นขั้นเริ่มต้นการนิเทศ เรื่องที่ควรจะตรวจสอบได้แก่ ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรของครู ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ของครูเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร การใช้กลวิธีการสอนต่าง ๆ ตลอดจนการใช้สื่อการสอน ลักษณะของนักเรียนในแต่ละห้อง

2. ทำหน้าที่ประเมินผลการเรียนการสอน

3. ทำหน้าที่ช่วยส่งเสริมและปรับปรุงการเรียนการสอน อันได้แก่ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร แนะแนวการทำโครงการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว จัดหาเครื่องมือประกอบการสอนและแหล่งวิชาการ จัดบรรยากาศทางกายภายในห้องเรียนให้น่าเรียนส่งเสริมให้ครูปรับปรุงตัวเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพตลอดจนการพยายามให้ครูประเมินผลการเรียน

สงัด อุทรานันท์ (2530, หน้า 62) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องถือว่าการนิเทศการศึกษาเป็นหน้าที่ของตน แต่การปฏิบัติงานนิเทศนั้นผู้บริหารอาจจะเป็นผู้ดำเนินการเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นทำหน้าที่แทนก็ได้

2. ผู้บริหารต้องร่วมวางแผนการนิเทศการศึกษาร่วมกับผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศโดยอยู่ในฐานะประธานคณะทำงานจะมีความเหมาะสมที่สุด

3. ผู้บริหารเป็นผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินการนิเทศการศึกษา โดยการให้บริการและสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

4. ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา โดยการเยี่ยมดูการทำงาน การสอบถามเพื่อแสดงความสนใจหรือห่วงใยต่อคณะทำงาน รวมถึงการทำนุบำรุงขวัญโดยการพิจารณาให้ความชอบเป็นกรณีพิเศษอีกด้วย

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการนิเทศภายใน คือ การให้ความช่วยเหลือครูในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องคอยส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อให้ครูมีศักยภาพในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จากการสรุปบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา

จากนักวิชาการข้างต้นนี้ พบว่ามีเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับทฤษฎีการนิเทศภายในของ Glickman ซึ่งเป็นแนวคิดหลักในการทำวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
3. ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.5 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกใน ความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และ คุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษา สำหรับ การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิด กับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้ วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่ การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูล สารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์

ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มี ประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่าง บุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่ พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสนา กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้ สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเองโดยโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เพิ่มเติมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ

1. รู้จักปรับตัว
2. เป็นผู้นำ

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและ พหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่ม สาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ

7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี

8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญ ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไร เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมิน คุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าว เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

ภาพที่ 2.1 โมเดลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

2.6 ดัชนีชี้ความจำเป็น (Priority Needs Index)

PNI ย่อมาจาก Priority Needs Index หมายถึง สูตรคำนวณหาดัชนีความต้องการจำเป็น คิดค้นขึ้นโดย ศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย และศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น การประเมิน เป็นกระบวนการที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนการวิจัยเชิงประเมิน เป็นกระบวนการวิจัยที่เหมือนกับการวิจัย จากการศึกษาพบว่า นักประเมินทางการศึกษาหรือทางสังคมให้นิยามและความหมายของคำว่า “ความต้องการจำเป็น” ไว้หลากหลาย สุวิมล ว่องวาณิช (2548, หน้า 36) ได้สังเคราะห์ไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ Kaufman และ English (1981, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548 หน้า 36) กล่าวว่า “ความต้องการจำเป็น เป็นความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสิ่งที่ปรารถนาจะให้เกิดหรือ ต้องการให้เกิดขึ้น” Witkin (1984, อ้างถึงใน สุวิมล วองวาณิช, 2548, หน้า 36) ได้ให้คำนิยามของความต้องการจำเป็นไว้ว่าเป็น “ความแตกต่างหรือช่องว่าง (Gap) ระหวางสิ่งที่เป็นอยู่ / สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (what is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น / สภาพที่ พึงปรารถนา (What should be)” Roth (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548 หน้า 37) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดกับสภาพจริงที่เป็นอยู่สอดคล้องกับ สุพักตร์ พิบูลย์ (2544, หน้า 21) ที่ได้กล่าวว่า เป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับกระบวนการวิจัย หรือวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ และเน้นในเรื่องการได้มาซึ่งองค์ความรู้ หรือแนวคิด แนวปฏิบัติใหม่ ๆ ควบคู่ไปด้วย รวมทั้งมีการผนวกกับการกำหนดเกณฑ์ที่เป็นปรนัย มุ่งเน้นตัดสินคุณค่าของการปฏิบัติการใด ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ สอดคล้องกับธเนศ ขำเกิด (2545, หน้า 73) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการประเมิน ว่าเป็นกิจกรรมที่บทบาทสำคัญ ในกระบวนการตัดสินใจเพื่อพัฒนางานต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ทำให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย หรือทิศทางการดำเนินงานขององค์กร ต่อการปรับปรุงสื่อ ชิ้นงาน แผนงาน หรือโครงการ ให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ สมคิด พรมจุ้ย (2544, หน้า 49) ได้กล่าวถึงการประเมินว่า การประเมินทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการทราบจุดเด่น จุดด้อยของงาน ซึ่งสามารถปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการลดโอกาสความสูญเปล่าในการปฏิบัติงานอีกด้วย ตลอดจนทำให้ทราบว่าปฏิบัติการใด ๆ ที่ได้ลงทุนไปแล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ หรือควรจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ เป็นต้น

โดยการประเมินทางการศึกษา เป็นการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสินคุณค่าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น สื่อ วิธีการ หรือปฏิบัติการทางการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจทางการศึกษาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ทั้งในระยะก่อนวางแผนจัดการศึกษา ก่อนนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ขณะดำเนินการตามแผน และเมื่อดำเนินงานแล้วเสร็จ หากการประเมินใดมีความครบถ้วนสมบูรณ์ในด้านการวัดและด้านเกณฑ์การตัดสินคุณค่า จะส่งผลให้การประเมินมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น

การประเมินความต้องการจำเป็น (Need) เป็นผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการที่เรียกว่า การประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ซึ่งหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างผลของสภาพจริงที่เป็นอยู่ และผลของสภาพที่ปรารถนา แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Setting Priorities) เพื่อนำไปกำหนดเป็นแนวทาง

ในการปฏิบัติ เพื่อช่วยในการตัดสินใจปรับปรุงองค์การ อนุชา กอนพ่วง (2539, หน้า 56) ได้กล่าวถึงการประเมินความต้องการจำเป็นว่า คือ การหาความแตกต่างระหว่างสภาพจริงที่เป็นอยู่ และผลของสภาพที่ปรารถนา ว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึงสภาวะที่ไม่น่าพอใจ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้หมดไป สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวาณิช (2531, หน้า 27) ที่กล่าวถึงการประเมินความต้องการจำเป็นว่าสามารถจำแนกได้เป็นสองกลุ่ม คือ ความต้องการจำเป็นที่เป็นความแตกต่าง (Discrepancy) และความต้องการจำเป็นที่เป็นประโยชน์ที่ได้รับ (Benefits)

ความต้องการจำเป็นที่เป็นความแตกต่าง ให้ความสำคัญกับการศึกษาผลต่างของสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น การกำหนดความต้องการจำเป็นที่เป็นความแตกต่าง สามารถแบ่งได้เป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกนิยามความต้องการจำเป็นตามมิติของความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น กลุ่มที่สอง นิยามความต้องการจำเป็นตามมิติของความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นเช่นกัน ความต้องการจำเป็นที่เป็นประโยชน์ที่ได้รับ เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นสำหรับอะไรก็ตามที่ทำให้เกิดความพอใจ (Satisfaction) และระดับความพอใจนี้ก็ขึ้นอยู่กับบริบท (Context dependent) ความต้องการจำเป็นของคนกลุ่มหนึ่งอาจไม่ใช่สิ่งจำเป็นของคนอีกกลุ่มหนึ่งก็ได้ กล่าวโดยสรุป ความต้องการจำเป็นสามารถจำแนกปัญหาที่มีอยู่

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง สภาพปัญหาที่ตองการได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น

2.7 เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

2.7.1 ความหมายของเทคนิคเดลฟาย

นักวิชาการต่างให้ความหมายของเทคนิคเดลฟายไว้ ดังนี้

น้ำผึ้ง มีศิล (2559, หน้า 1256) ให้ความหมายของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย ว่าหมายถึง วิธีการรวบรวมความรู้ของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อมุ่งศึกษาและวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ยังไม่มีคำตอบแน่ชัด โดยการรวบรวมและกลั่นกรองความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ ทั้งนี้จะต้องมีการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้ใคร่ครวญความคิดเห็นโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในรอบถัดไป ทั้งนี้องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจะเกิดจากการพิจารณามติสอดคล้องโดยเสียงข้างมาก ลักษณะสำคัญของการวิจัยด้วยวิธีเดลฟาย คือ 1) การไม่เปิดเผยรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้นำเสนอเป็นไปอย่างอิสระ ไม่ถูกครอบงำด้วยกระบวนการกลุ่ม 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญได้ทบทวนความคิดเห็น และ 3) การวินิจฉัยความคิดเห็นของกลุ่มอย่างเป็นทางการ

ชัยลิขิต สร้อยเพชรเกษม (2555, หน้า 6) ให้ความหมายของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย ว่าหมายถึง วิธีการสื่อสารความรู้ระหว่างผู้เชี่ยวชาญเพื่อการวินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ ที่ยังไม่มีคำตอบที่แน่นอน โดยอาศัยกระบวนการรวบรวมและกลั่นกรองความรู้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากการใช้ชุดของแบบสอบถาม ความคิดเห็น และควบคุมความคิดเห็นโดยการไม่เปิดเผยรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้การเสนอความเห็น เป็นไปอย่างอิสระ การให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังสมาชิกกลุ่มแต่ละคน

เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญทวนซ้ำ ความคิดเห็น และการวินิจฉัยความคิดเห็นของกลุ่มอย่างเป็นทางการ

Ducanis (1970, อ้างถึงใน น้ำผึ้ง มีศิล, 2559, หน้า 1258) ให้ความหมายของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย ว่าหมายถึง การทำนายเรื่องราวในอนาคต โดยมุ่งลดผลกระทบที่เกิดจากการเผชิญหน้ากันของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำตอบที่ได้มีความสอดคล้องและถูกต้องมากที่สุด

Alfred (1973, อ้างถึงใน น้ำผึ้ง มีศิล, 2559, หน้า 1258) ให้ความหมายของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย ว่าหมายถึง การรวบรวมผลของการพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับคำตอบที่เป็นมติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

จากข้อมูลสรุปได้ว่า เทคนิคเดลฟาย หมายถึง เทคนิคกระบวนการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการตัดสินใจหรือลงข้อสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบที่ปราศจากการเผชิญหน้าโดยตรงกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการรวบรวมและสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.7.2 ลักษณะสำคัญของเทคนิคเดลฟาย

1. การไม่เปิดเผยตน (Anonymity) ได้จากการใช้แบบสอบถาม เพื่อไม่ให้ผู้ออกความเห็นต้องเผชิญหน้ากัน จะได้ไม่รู้ว่าใครเป็นเจ้าของความเห็น ทำให้สามารถพิจารณาคุณค่าของความเห็นโดยไม่ถูกเบี่ยงเบนด้วยตำแหน่งหรือความสามารถในการโน้มน้าวของเจ้าของความเห็น ผู้ออกความเห็นที่แตกต่างออกไป ไม่รู้สึกว่าถูกกดดันจากผู้ที่มีวุฒิสูงกว่าหรือความเห็นของคนส่วนใหญ่

2. การทำซ้ำ (Iteration) ได้จากการส่งแบบสอบถามเดียวกันให้ตอบหลายรอบ ให้โอกาสผู้ตอบเปลี่ยนใจโดยไม่เสียหน้าจากการพิจารณาความเห็นและเหตุผลของผู้อื่น

3. การป้อนกลับโดยมีการควบคุม (Controlled Feedback) มีการกลั่นกรองและป้อนกลับความเห็นของกลุ่มให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทราบ ในการส่งแบบสอบถามรอบต่อไป ผู้ตอบจะได้ทราบสถานภาพของความเห็นรวม คำวิจารณ์ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบความคิดเห็นของทั้งผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

4. การนำเสนอคำตอบด้วยสถิติ (Statistical Group Response) เป็นส่วนหนึ่งของการป้อนกลับระหว่างการสอบถามแต่ละรอบ โดยเสนอผลคำตอบของกลุ่มเป็นค่ามัธยฐานและระดับความเห็นที่กระจายออกไป

2.7.3 รูปแบบของเทคนิคเดลฟาย

การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายสามารถจำแนกได้เป็น 2 รูปแบบหลัก คือ รูปแบบดั้งเดิม (Traditional Delphi Technique) และรูปแบบปรับปรุง (Modified Delphi Technique) ซึ่งเกิดจากความพยายามในการลดเวลาในการใช้เพื่อหามติสอดคล้องโดยเสียงข้างให้เร็วที่สุด ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูลในรูปแบบดั้งเดิมมักเริ่มต้นด้วยการใช้คำถามปลายเปิดและกระทำซ้ำด้วยคำถามปลายปิดหลายรอบ ซึ่งจะทำให้ผู้เชี่ยวชาญเกิดความเบื่อหน่าย เพราะถูกรบกวนมากเกินไป ส่งผลให้อัตราการตอบกลับมีค่อนข้างน้อย ข้อมูลที่ได้จึงไม่ค่อยมีความหลายหลายคำตอบที่ได้มักมุ่งเข้าหาค่ากลาง จึงทำให้ต้องยุติกระบวนการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายโดยเร็ว ปัญหาเหล่านี้ทำให้มีผู้พัฒนาปรับปรุง

ข้องจำกัดของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายแบบดั้งเดิมให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การนำวิธีการระดมความคิดมาใช้แทนการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรก เพื่อรวบรวมแนวความคิดที่หลายหลายของกลุ่มบุคคล ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาสำหรับการท้าวิจัยลงไปได้มาก เพราะการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มด้วยวิธีการระดมความคิดจะทำให้ได้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีการอภิปรายในกลุ่ม ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาในการรอแบบสอบถามปลายเปิดกลับคืนในรอบแรกได้มาก

2. การนำวิธีการสัมภาษณ์มาใช้แทนการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรก เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในรอบแรก ด้วยการสัมภาษณ์โดยไม่มีการจำกัดขอบเขตของแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ โดยกระบวนการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างและไม่ชี้นำ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญที่ถูกสัมภาษณ์มีโอกาสปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและแก้ไขข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์ จึงทำให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ

3. การประชุมแบบเดลฟาย (Delphi Conference) ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการประชุมซึ่งในระหว่างที่ทำการประชุมจะเก็บข้อมูลซ้ำด้วยแบบสอบถามและนำเสนอข้อมูลย้อนกลับสู่สมาชิกในกลุ่มเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลพิจารณาและตรวจสอบความคิดเห็นของตนเองซ้ำอีกครั้ง พร้อมทั้งการกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายภายในที่ประชุม ซึ่งจะไม่สามารถปิดบังสถานภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมประชุมได้ แต่ผู้วิจัยจะสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลร่วมด้วยได้

4. เดลฟายที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (Computer-Base Delphi) เป็นการวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ผู้ให้ข้อมูลจะเห็นข้อมูลของสมาชิกท่านอื่น ๆ ในกระบวนการทั้งหมด ทำให้นักวิจัยไม่ต้องสรุปหรือวิเคราะห์ความคิดเห็น ทำให้ลดความลำเอียงในตัวนักวิจัยลงได้ อีกทั้งยังสามารถประหยัดทั้งเวลาและเงินลงได้มาก

2.7.4 ขั้นตอนของการใช้เทคนิคเดลฟาย

แม้ว่าเทคนิคเดลฟายจะไม่มีขั้นตอนที่ตายตัวแน่นอน แต่สามารถสรุปเป็นขั้นตอนใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. การวางกรอบการเก็บข้อมูล การกำหนดคำถามสำหรับวางกรอบการเก็บข้อมูล ผู้รับผิดชอบในกระบวนการเดลฟายต้องสอบถามความคิดเห็นจากผู้ตัดสินใจว่าต้องการนำข้อมูลไปทำอะไร สนในอยากได้ข้อมูลสารสนเทศในเรื่องอะไร ตามความคิดของ Delbecq. Van de Ven และ Gustafson (1975) เห็นว่าการสร้างคำถามในรอบนี้ใช้เวลาประมาณ 3 - 4 ชั่วโมง หรือครึ่งวัน

2. การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ประเด็นที่ผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาในขั้นการกำหนดผู้เชี่ยวชาญ คือ คุณสมบัติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและขนาดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลว่าที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าใด

2.1 การกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในเทคนิคเดลฟายต้องมีเงื่อนไขสำคัญ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการ มีข้อมูลเพียงพอที่จะแลกเปลี่ยน มีแรงจูงใจอยากเข้าร่วมในกระบวนการ และรู้สึกสนใจในผลที่ได้จากการสรุปรวมความคิดของผู้เกี่ยวข้องที่ไม่สามารถหาได้จากที่อื่น

2.2 การกำหนดขนาดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ขนาดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่จะใช้ในการวิจัย โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ยังไม่มีสูตรหรือการกำหนดที่เป็นมาตรฐาน เนื่องจากเทคนิคเดลฟายเป็นการรวบรวมความคิดเห็นที่สอดคล้องต้องกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้น ผลการวิจัยจะมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญและจำนวนผู้เชี่ยวชาญ การใช้เทคนิคนี้จึงควรเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้น ๆ อย่างแท้จริงหรือเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบมีประสบการณ์ในประเด็นที่ศึกษา (Murry, & Hammons, 1995)

2.7.5 ประโยชน์ของเทคนิคเดลฟาย

เทคนิคเดลฟายมีประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ หลายประการดังนี้ (Race & Planek, 1992)

1. เป็นเทคนิคที่จะได้ประโยชน์จากพิจารณาเชิงอัตนัยของกลุ่ม
2. เป็นการให้ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญที่มีภูมิหลังที่หลากหลาย
3. เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันโดยไม่มีการเผชิญหน้า ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร
4. เทคนิคเดลฟายเหมาะที่จะใช้ในกรณีที่กลุ่มไม่สามารถที่จะพบและประชุมร่วมกันได้ เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลา ค่าใช้จ่าย และระยะทาง
5. เทคนิคเดลฟายเหมาะที่จะใช้ในกรณีที่สมาชิกของกลุ่มไม่ลงรอยกัน และการประชุมในรูปคณะกรรมการจะปราศจากความหมายในการแลกเปลี่ยนทัศนะและข้อมูล
6. ในกรณีที่มีความจำเป็นเฉพาะอย่างที่ต้องการให้คำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนถูกเก็บไว้เป็นความลับ เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันของบุคคลต่างระดับในองค์การ
7. ในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากกลุ่ม ก็จะไม่ได้รับการคุกคามแต่อย่างใด
8. ฉันทามติของกลุ่มไม่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มย่อยหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีอิสระในการออกความคิดเห็น
9. ลักษณะของเทคนิคเดลฟายเป็นกระบวนการททำซ้ำ ซึ่งผลที่ได้ในแต่ละรอบจะสามารถใช้เป็นข้อมูลในรอบถัดไป
10. เทคนิคเดลฟายมีลักษณะยืดหยุ่นและสามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรือปัญหาการวิจัย

2.7.6 ข้อจำกัดของเทคนิคเดลฟาย

แม้เทคนิคเดลฟายมีประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ที่หลากหลาย แต่ก็มีข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ (อรพิน ชูชม, 2542, หน้า 9)

1. ฉันทามติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอาจไม่บรรลุ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่มีความคิดเห็นเริ่มแรกหลากหลายอย่างมาก และเพื่อให้บรรลุฉันทามติ นักวิจัยต้องทำเดลฟายหลายรอบ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาการขาดหายของผู้เชี่ยวชาญ
2. เทคนิคเดลฟายปราศจากระเบียบวิธีการสังเคราะห์ในแต่ละขั้นตอน และการคาดการณ์ ทำให้ขาดโครงสร้างที่เป็นปรนัย

3. ใช้เวลามากในกระบวนการทำซ้ำ และต้องการความชำนาญของนักวิจัยในการพัฒนาแบบสอบถาม

4. ไม่มีเกณฑ์ที่เป็นปรนัยในการพิจารณาแบ่งประเด็นที่สำคัญและไม่สำคัญออกจากกัน

2.7.7 การคัดเลือกและขนาดของผู้เชี่ยวชาญ

หัวใจสำคัญของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายประการแรก คือ การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้จริงและมีความสนใจในสาขาที่ท้าการวิจัย นอกจากนั้นยังจะต้องคัดเลือกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญที่ยินดีเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามได้จนเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัยและสามารถติดต่อได้สะดวก สำหรับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม จะไม่มีข้อกำหนดว่ามีจำนวนเท่าใดแต่จากการประชุมประจำปีของ California Junior Association เมื่อปี พ.ศ.2514 ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญว่าหากใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะน้อยมาก การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายจึงใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คนเป็นส่วนใหญ่ ตามาตารางที่ปากฏ (Macmillan, 1971, p.52 อ้างถึงใน เสรี, 2531, หน้า 101)

ตางรางที่ 2.1 ค่าความคลาดเคลื่อน

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ช่วงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1-5	1.02-0.70	.50
5-9	0.70-0.58	.12
9-13	0.58-0.54	.04
13-17	0.54-0.50	.04
17-21	0.50-0.48	.02
21-25	0.48-0.46	.02
25-28	0.46-0.44	.02

สรุปได้ว่า เทคนิคเดลฟายมีประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ รวบรวมความรู้ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อมุ่งศึกษาและวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ยังไม่มีคำตอบแน่ชัด โดยการรวบรวมและกลั่นกรองความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ ทั้งนี้จะต้องมีการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้ใคร่ครวญความคิดเห็นโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในรอบถัดไป ทั้งนี้องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจะเกิดจากการพิจารณามติสอดคล้องโดยเสียงข้างมาก ลักษณะสำคัญของการวิจัยด้วยวิธีเดลฟาย คือ 1) การไม่เปิดเผยรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้นำเสนอเป็นไปอย่างอิสระ ไม่ถูกครอบงำด้วยกระบวนการกลุ่ม 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญได้ทบทวนความคิดเห็น และ 3) การวินิจฉัยความคิดเห็นของกลุ่มอย่างเป็นทางการฉันทามติของกลุ่มไม่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มย่อยหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีอิสระในการออกความคิดเห็นจึงทำให้ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญน่าเชื่อถือมาก

2.8 วงจรคุณภาพ (Deming Cycle)

PDCA คือวงจรบริหารสี่ขั้นตอนที่ประกอบไปด้วย Plan (การวางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Action (การดำเนินการ) วงจรการบริหารงานคุณภาพใช้ในการควบคุมและพัฒนากระบวนการหรือผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องPDCA ทั้งสี่ขั้นตอนเป็นกระบวนการที่สามารถทำซ้ำได้ เพื่อให้องค์กรสามารถบริหารความเปลี่ยนแปลงได้อย่างประสบความสำเร็จโดยที่ขั้นตอนของ PDCA มีดังนี้

P (Plan) – การวางแผน หมายถึง การตั้งเป้าหมายจากปัญหาหรือโอกาสต่าง ๆ และสร้างแผนการทำงานหรือกระบวนการเพื่อทำให้เป้าหมายนี้ประสบความสำเร็จ

D (Do) – ปฏิบัติ/การทดสอบ หมายถึง ขั้นตอนการทดสอบ เป็นการลงมือทำและเก็บข้อมูลเพื่อหาจุดอ่อนหรือจุดที่สามารถพัฒนามากขึ้นได้ รวมถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่าง ๆ ด้วย

C (Check) – การตรวจสอบ หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบ เป็นขั้นตอนหาช่องทางและวิธีพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ให้เร็วขึ้นหรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของโอกาสและอุปสรรคต่าง ๆ ในกระบวนการ

A (Action) – การดำเนินการ/ปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การดำเนินการเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้กระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ เร็วขึ้น ดีขึ้น หรือมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม

ซึ่ง PDCA ก็เป็นขั้นตอนที่ถูกออกแบบมาให้ทำซ้ำได้ หมายความว่าหากเราได้มีการทำครบสี่ขั้นตอนแล้ว (วางแผน ไปสู่การทำ ไปสู่การตรวจสอบ และจบที่การปรับปรุง) ในกรณีนี้เราก็ควรทำการ ‘เริ่มใหม่’ เพื่อหาจุดอื่นในกระบวรการเพื่อพัฒนาเพิ่มเติม หรืออาจจะหาเป้าหมายใหม่ที่อยากบรรลุให้ได้ ในหลักการ การบริหารคุณภาพ (Quality Management) และ การบริหารการปฏิบัติการ (Operations Management) คำที่เราจะได้ยินบ่อยก็คือ ‘การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง’ เพราะในระยะยาวนั้น กระบวนการที่เพิ่มคุณค่าให้ตัวเองได้เองตลอดเวลา ก็ย่อมมีค่ากว่าสิ่งที่ทำได้แค่ครั้งเดียว

2.8.1 ทฤษฎี PDCA ของ Deming Cycle กระบวนการ 4 ขั้นตอน

กระบวนการ PDCA ‘วงจรเดมมิ่ง’ หรือ Deming Cycle มีขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผน ก็คือขั้นตอนที่ใช้เพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่เราอยากจะแก้ อาจจะเป็นการลดของเสียในกระบวนการผลิต หรือเป็นการหาวิธีเพิ่มยอดขายของช่องทางการตลาดก็ได้ ขั้นแรกของการวางแผนก็คือ ‘การตั้งเป้าหมายที่สามารถวัดผลได้’ พูดอีกอย่างหนึ่งก็คือการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน เช่นอยากจะเพิ่มยอดขายเท่าไร อยากจะลดของเสียกี่เปอร์เซ็นต์ หรืออยากจะให้พนักงานทำงานเร็วขึ้นประหยัดเวลากี่ชั่วโมงต่อวัน และขั้นตอนที่สองของการวางแผน ก็คือการสร้างแผนงานที่สามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งอาจจะรวมถึงการระดมสมองการสร้างไอเดียต่าง ๆ การคัดสรรไอเดีย และการนำข้อมูลทั้งหมดมารวมกันเพื่อเป็นแผนงานที่สามารถปฏิบัติงานได้

2. ปฏิบัติ/การทดสอบ (Do) เป็นขั้นตอนการทำ หรือการปฏิบัติ แต่หัวใจคือการทดสอบเก็บข้อมูลมากกว่า ขั้นตอนการทดสอบคือการทดสอบแผนงานจากกระบวนการที่แล้วเพื่อเก็บผลลัพธ์ ซึ่งเราจะนำข้อมูลเหล่านี้มาพัฒนาเพิ่มและนำมาใช้จริงภายหลัง ในรูปแบบที่กว้างขึ้น ยกตัวอย่างเช่น หากแผนของคุณคือการปรับเครื่องจักรทั้งโรงงานให้มีผลผลิตมากขึ้น คุณก็อาจจะเริ่มทดลองจากเครื่องจักรแค่ตัวเดียวก่อน วิธีนี้จะช่วยลดผลเสียจากการทดสอบได้ (ใช้เวลานานและใช้

ทรัพยากรเยอะ) การทดสอบจะบอกได้ว่า ข้อมูลที่อยากได้นั้นเป็นไปได้หรือไม่ และจะเผชิญข้อจำกัดอะไรบ้างในการนำสิ่งนี้ไปปฏิบัติจริง ซึ่งก็จะทำให้เราสามารถสร้างแผนสำรองได้ด้วยเช่นกันแน่นอน ว่าเนื่องจากหลายองค์กรมีทรัพยากรที่จำกัด บางครั้ง 'ขั้นตอนการทดสอบ' ก็อาจจะใช้เวลานานในส่วนนี้เราสามารถแบ่งเป้าหมายใหญ่ให้กลายเป็นเป้าหมายเล็กได้เพื่อทำให้บริหารโครงการได้ง่ายขึ้น

3. การตรวจสอบ (Check) ขั้นตอนการตรวจสอบ ก็คือการพิจารณาเพื่อดูว่าผลลัพธ์ในขั้นตอนที่สอง นั้นสามารถทำให้เป้าหมายที่เราตั้งไว้ในขั้นตอนแรกเป็นจริงได้หรือเปล่า หลักการคือหากทำให้เป็นจริงได้ก็ข้ามไปขั้นตอนที่ 4 (Action – การปรับปรุงแก้ไข) แต่ถ้าประสบปัญหามากหรือผลลัพธ์ไม่ดีเท่าที่ควร เราก็สามารถกลับไปขั้นตอนที่ 1 (Plan – การวางแผน) เพื่อวางแผนใหม่หรือตั้งเป้าหมายใหม่ได้ ในแนวคิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ที่จะนำกระบวนการทุกอย่างกลับมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ทุกเดือนหรือทุกปี เนื่องจากว่าบางโครงการ (หรือบางวงจร PDCA) อาจจะประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยหลายอย่าง และอาจจะใช้เวลารวมทั้งหมดหลายเดือน บางครั้งขั้นตอนการตรวจสอบก็อาจจะถูกรวมกับขั้นตอนการทำ (ทำควบคู่กัน เวลาเจอปัญหาก็ปรับปรุงทันที) ขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นในการบริหารของทีมงานในสถานศึกษา

4. การดำเนินการ/ปรับปรุงแก้ไข (Action) หลังจากได้วางแผน ได้ทดสอบ และได้เก็บข้อมูลแล้ว ขั้นตอนนี้ก็คือการนำทุกอย่างมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปปฏิบัติใช้จริง ในส่วนนี้ให้เราพิจารณาปัจจัยส่วนพวกนี้ ดูทรัพยากรต่าง ๆ ส่วนมากแล้ว ปัจจัยที่ทำให้ PDCA ไม่ประสบความสำเร็จก็คือข้อจำกัดทางด้านทรัพยากร เช่นคนไม่พอ เงินไม่พอ เวลาไม่พอ หรือทักษะไม่มากพอ ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ต้องแก้ในระยะยาว เราสามารถนำเอาเทคนิคเกี่ยวกับเรื่องการบริหารการปฏิบัติการ (Operations Management) มาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเพื่อตรวจสอบระบบการทำงานเช่นการใช้ การสร้าง Flow Chart และ การเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) สิ่งที่ต้องเน้นย้ำก็คือ PDCA เป็นวงจรที่ต้องทำซ้ำ หมายความว่าหากเราเจอกระบวนการที่บรรลุเป้าหมายแล้ว เราก็ยังสามารถกลับไปพัฒนาเพิ่มเติม หาวิธีเพิ่มประสิทธิภาพด้วยการเปลี่ยนแปลงแบบอื่นได้อีก อาจจะเป็นการสร้างวงจร PDCA อันใหม่ขนาดเล็กเพื่อปรับกระบวนการทำงานเล็กน้อย หรือสร้างวงจรแบบใหญ่ที่ใช้เวลามากกว่าเดิม เพราะเราพิสูจน์แล้วว่าสิ่งนี้สร้างประโยชน์ได้จริง

2.8.2 ประโยชน์ของ PDCA

PDCA เป็นกระบวนการที่เรียบง่าย สามารถทำซ้ำได้ และมีความเสี่ยงต่ำ เหมาะสำหรับองค์กรที่คาดหวังผลลัพธ์ในระยะยาว และสามารถยึดติดกับกระบวนการเดิม ๆ ได้โดยไม่หย่อนประสิทธิภาพ กระบวนการที่เรียบง่าย Simple – หมายความว่าเป็นกระบวนการที่ไม่ว่าใครก็สามารถทำความเข้าใจและน่าจะมีทักษะที่ทำตามได้ เหมาะสำหรับองค์กรที่มีขนาดใหญ่ มีพนักงานหลากหลาย เพราะเครื่องมือนี้ง่ายต่อการสื่อสารและการปฏิบัติ ในทุกระดับชั้นของพนักงานสามารถทำซ้ำได้ Repeatable

สรุปว่ากระบวนการ PDCA เป็นกระบวนการที่เราสามารถคาดหวังผลลัพธ์ได้เรื่อย ๆ ในระยะยาว ผ่านการตั้งเป้าหมาย การทดสอบ การเก็บข้อมูล และการพัฒนาเพิ่มเติม กระบวนการเหล่านี้อาจจะแลกมาด้วยประสิทธิภาพในช่วงแรก ๆ เป็นกระบวนการที่ช้า ไม่ได้ผลลัพธ์ทันที) แต่หากองค์กรสามารถปฏิบัติตามกระบวนการได้อย่างต่อเนื่อง องค์กรก็สามารถคาดหวังผลลัพธ์ที่ชัดเจนได้ วัดผลได้ทุกโครงการ Clear Benefits เนื่องจากว่าทุกวงจร PDCA มีการตั้งเป้าหมายและการ

วัดผลอย่างชัดเจน ผู้บริหารและพนักงานทุกคนสามารถวัดผลได้ว่าสิ่งทีทำอยู่นั้นสร้างผลลัพธ์อะไรได้บ้าง (เพิ่มยอดนักศึกษา ลดค่าใช้จ่าย) ยิ่งเราสามารถแตกกระบวนการ PDCA ออกมาเป็นกระบวนการเล็กน้อยได้ เราก็ยิ่งวัดผลได้มากขึ้น แต่สิ่งที่เราต้องแลกมาก็คือความช้าจากการทดสอบย่อยมากเกินไป

2.9 บริบทของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

2.9.1 ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้านต้นแก้ว เลขที่ 69 หมู่ที่ 1 ตำบลขุนคง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50230 โทรศัพท์ 053-023744 โทรสาร 053-023866 E-mail: tonkaewschool@tonkaew.ac.th Website: www.tonkaew.ac.th สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 47 ห้องเรียนโรงเรียนมีเนื้อที่ 25 ไร่ 2 งาน 46 ตารางวา ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนทั้งหมด 101 คน และมีนักเรียน 1,250 คน

2.9.2 ข้อมูลผู้บริหารและบุคลกรในโรงเรียน

1. ข้อมูลผู้บริหาร

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

นายมานิช ถาอ้ายวุฒิการศึกษาสูงสุด

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน

1. นายศรายุทธ เมธาธนพูน
2. นางศิริรัตน์ อินทรกำแหง

2. ข้อมูลบุคลากร

ข้าราชการครู มีจำนวน 45 คน พนักงานจ้าง (ปฏิบัติหน้าที่สอน) จำนวน 40 คน ลูกจ้าง (สนับสนุนการสอน) จำนวน 16 คน รวมบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียน 101 คน

2.9.3 ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เดิมชื่อโรงเรียนวัดหนองโขงก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2465 โดยอาศัยศาลาวัดวงศ์เมธา (วัดหนองโขง) เป็นสถานที่เรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ปี พ.ศ. 2476 ผู้ปกครองนักเรียนและราษฎร ได้ร่วมกันจัดซื้อที่ดิน ใช้เป็นสถานศึกษาเรียนรู้ ตั้งอยู่ที่ 69 หมู่ที่ 1 บ้านต้นแก้ว ตำบลขุนคง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่และได้ใช้ชื่อ “โรงเรียนบ้านต้นแก้ว”

ปี พ.ศ. 2514 โรงเรียนได้รับอนุญาตให้เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ตามลำดับ

ปี พ.ศ. 2528 ได้รับอนุญาตเปิดชั้นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 เพิ่ม

ปี พ.ศ. 2530 ได้มีการยุบโรงเรียนวัดหนองโขงมารวมกับโรงเรียนบ้านต้นแก้ว

วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2534 ได้รับอนุญาตให้เปิดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีนักเรียนมาเรียนรุ่นแรก จำนวน 10 คน

ปี พ.ศ. 2540 ได้รับการคัดเลือกจากกระทรงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาขนาดกลาง ประจำปีการศึกษา 2540

ต่อมาในวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 ได้โอนจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 มาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่และได้เปลี่ยนชื่อจาก “โรงเรียนบ้านต้นแก้ว” มาเป็น “โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย”เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปี พ.ศ. 2554 ได้จัดการเรียนการสอนโปรแกรมภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน

ปี พ.ศ. 2559 สร้างห้องสมุดดิจิทัล งบประมาณจากรายได้สะสมของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยประจำปีงบประมาณ 2558 รายได้จากการแข่งขันมอเตอร์ไซต์วิบาก และจากการทอดผ้าป่าสามัคคีจิตอาสา ประจำปี 2559

ปี พ.ศ. 2564 ได้รับงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ในการก่อสร้างสระว่ายน้ำ ขนาดกว้าง 13 เมตร ยาว 25 เมตร พร้อมอาคารประกอบจำนวน 1 หลัง

2.9.4 ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนเมือง มีประชากรประมาณ 5,000 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลขุนคง ร้านค้า ทุ่งนา อาชีพหลักของชุมชนคือ เกษตรกรรม หัตถกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ การทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระธาตุ บวชเณร แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ร่วมฌาปนกิจ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสลากภัตร

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลัก คือเกษตรกรรม หัตถกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 27,000 บาท

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางการวิจัยตามลำดับดังนี้

พัชรินทร์ ช่วยศิริ (2554) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพล พบว่า 1. การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี ใน 5 ด้าน มีการดำเนินการดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ และให้การสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และวิธีการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม มีการพัฒนาให้ครูมีทักษะการทำงานกลุ่ม เข้าใจบทบาทของตน รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามโครงสร้างการบริหารงาน 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพครูมีการอบรมครูเพื่อพัฒนา ทางวิชาชีพทั้งด้านเทคนิคการสอนและการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้ให้ครู

มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และจัดการประชุม อบรม ติดตามและประเมินหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีการดำเนินการให้ครูนำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

วิสุทธิ์ วิจิตรพัชราภรณ์และคณะ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการสอนแนะและพี่เลี้ยง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดหลัก หลักการ สมรรถนะของผู้บริหาร เป้าหมายการพัฒนา ส่วนที่ 2 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการสอนแนะและพี่เลี้ยง ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ และจากการประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

อันชัน ขุนนาแก้ว (2559) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษ เอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ มีระดับการปฏิบัติการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 2) รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน DGPAC ได้แก่ 1) Direct assistance 2) Group development 3) Professional development 4) Action research 5) Curriculum development 3) ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ประเภทสามัญเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ผลการประเมินการรับรู้ ทักษะและเจตคติของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ พบว่า ครูผู้สอนมีการรับรู้ทักษะอยู่ในระดับดีและเจตคติอยู่ในระดับที่ดีอย่างมากต่อรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ

ในส่วนของ สิริชัย มะเวชะ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 1.ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง 2.ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3.ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4.ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 5.ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยด้านการให้ความช่วย เหลือแก่ครูโดยตรง มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ 1) การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ 2) ระหว่างที่ให้ความช่วยเหลือผู้นิเทศ เน้นการมีส่วนร่วมในการวางแผนที่จะสรุปผลการตรวจสอบความช่วยเหลือ 3) การประชุมผลการวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู และ 4) การประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของกระบวนการช่วยเหลือ สำหรับด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานคือ 1) การพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ 2) การสร้างวินัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน 3) การกำหนดปัญหาและเป้าหมายของการแก้ปัญหาร่วมกันของทีมงาน 4) การวางแผนและดำเนินงานตามแผน แก้ปัญหาของทีมงาน 5) การสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงและสร้าง ขวัญกำลังใจ ด้านการ

เสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้ประสบ ความสำเร็จนั้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ 3) การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ 4) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาใน การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วยขั้นตอน คือ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร 6) การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการ หลักสูตรของสถานศึกษา 7) การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 2) การกำหนดวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนหรือวิธีหาคำตอบหรือวิธีการแก้ไขปัญหาหรือ พัฒนางาน 3) การรวบรวมข้อมูลตามวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในชั้นเรียน 5) การสรุปผลและเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ผลการตรวจสอบคุณภาพจากการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม จากการทดลอง กลุ่มเล็ก มีคุณภาพโดยรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรายด้านเรียงลำดับจากมาก ไปน้อย สามลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ผลการตรวจสอบคุณภาพจากการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม จากการเรียงลำดับจากมากไปน้อย สามลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาทักษะ การทำงานกลุ่มและด้านการสร้างเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพผล การศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็น ต่อประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ใน ระดับมาก

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวิธีดำเนินงานวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.2 วิธีการศึกษา
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.6 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3.8 การนำเสนอข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประกอบด้วยครูและบุคลการทางการศึกษาที่ปฏิบัติการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 21 คน ของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2565

3.2 วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยและพัฒนาในขั้นตอน R2 ออกแบบเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ดำเนินการทดลองแบบแผนการวิจัย One Group Pretest-posttest Design ซึ่งมีรูปแบบวิจัยดังนี้

$$T_1 \times T_2$$
$$= \text{Ex} \quad T_2 - T_1$$

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบการวิจัย

T_1	หมายถึง	การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้
X	หมายถึง	รูปแบบการการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนในยุคชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียนโครงการหลวงแก่น้อย
T_2	หมายถึง	การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 3.1 วิธีการดำเนินวิจัย

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	แหล่งข้อมูล	ผลที่ได้รับ
(R1)			
1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย	1. แบบสอบถามความต้องและการจัดลำดับความต้องการของการพัฒนา โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 2. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับทฤษฎีจัดการการนิเทศภายใน 3. ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม 5. สร้างแบบสอบถาม 6. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงแก้ไข 7. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาค่าความสอดคล้องด้วยค่า IOC 8. นำผลการวิเคราะห์แบบสอบถามไปสร้างรูปแบบฯ ต่อไป	1.สูตรดัชนี ความต้องการจำเป็น (PNI) Modified Priority Needs Index 2. หลักการทฤษฎีจาก หนังสือและแหล่ง ข้อมูลบนเว็บไซด์ 3. บทความวิจัย 4. งานวิจัย 5. หนังสือเอกสารการ สร้างแบบสอบถาม	1.ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ตารางที่ 3.1 วิธีการดำเนินวิจัย (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	แหล่งข้อมูล	ผลที่ได้รับ
(D1)			
2. เพื่อหารูปแบบและยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	1. สภาพปัญหาจากการศึกษาด้วยเทคนิคดัชนี ความต้องการจำเป็น (PNI) Modified Priority Needs Index 2.ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี,งานวิจัย, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 3. แผนการจัดการนิเทศของการเรียนการสอนรายวิชา ที่ต้องการวัดประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 4. นำรูปแบบการนิเทศมาสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันรูปแบบด้วย Delphi technic 5.นำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	1.ผู้ทรงคุณวุฒิ 2. ผู้เชี่ยวชาญ 3.ผู้บริหาร 4.ครูผู้สอน 5.อาจารย์ที่ปรึกษา	1. ได้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 3. กระบวนการจัดการ นิเทศสำหรับครูผู้สอนด้วยเทคนิคการนิเทศของ Click man Supervision เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 3.1 วิธีการดำเนินวิจัย (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	แหล่งข้อมูล	ผลที่ได้รับ
(R2)			
3. เพื่อทดลองรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	1. นำรูปแบบการนิเทศภายในไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1-3 ของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	1. ข้อมูลจากการทดลองรูปแบบการนิเทศภายในนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1-3 ของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนเรียนและหลังเรียน	1.นำข้อมูลไปประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย
(D2)			
4. เพื่อประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	1. ผู้วิจัยนำข้อมูลมาทดสอบ (Normality Distribution) และทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูล(Correlation) 2.นำรูปแบบมาใช้กับกลุ่มทดลองโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย เพื่อทำการทดลอง 3. สรุปผลการทดลอง	1 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย จากแบบการนิเทศของ กลุ่มทดลอง	1. สรุป ประเมินผลประสิทธิภาพการทดลองรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

3.3.1. แบบสอบถามดัชนี ความต้องการจำเป็น (PNI) Modified Priority Needs Indexของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

3.3.2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันรูปแบบด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technic) ด้วยแบบสอบถามเพื่อหาฉันทามติ (Consensus) ด้วยแบบสอบถามแบบปลายเปิดในรอบที่ 1 และแบบสอบถาม ในรอบที 2-3 แบบ Rating Scale 5 ระดับ

3.3.3. แบบประเมินผลการทดลองรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

3.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ

3.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์เพื่อทำแบบสอบถามเพื่อส่งให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความสอดคล้องกับตัวแปรและงานวิจัยที่จะทำการวิจัย

3.4.2 นำเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าวปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยและปรับตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4.3 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ตรวจสอบความถูกต้องและ ความสอดคล้องของเนื้อหาโดยการหาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญได้ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ .60 – 1.00

3.4.4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3.4.5 ได้เครื่องมือในการทำวิจัยที่เหมาะสมและถูกต้อง

3.4.6 นำรูปแบบการนิเทศไปให้ความรู้ความเข้าใจคณะครูช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมปีที่ 1 ถึงชั้นประถมปีที่ 3 ที่โรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจก่อนการนิเทศการสอนเพื่อบริหารด้านการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3.4.7 ทำการทดลองรูปแบบการนิเทศในการจัดการเรียนการสอนและนำผลการทดลองมาสรุปประสิทธิภาพของทดลองรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยดังต่อไปนี้

3.5.1 ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาผลการประเมินโรงเรียนของ สมศ. จากนั้นได้ทำแบบสอบถามความต้องการและจัดลำดับความต้องการในการพัฒนาของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้สูตรดัชนี ความต้องการจำเป็น (PNI) Modified Priority Needs Index เพื่อหาความต้องการในการแก้ไขปัญหาของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน

3.5.2 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการที่จะพัฒนาตามแบบสอบถามข้างต้นรูปแบบการนิเทศ วิธีการสอนต่าง ๆ ที่จะเข้ากับบริบทของโรงเรียนและสามารถนำไปใช้ในการนิเทศการสอนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีขั้นตอนในกระบวนดังนี้

1. ประชุมคณะครูเพื่อรับรู้ถึงปัญหาสถานการณ์ในโรงเรียน
2. หารูปแบบการนิเทศภายในที่เหมาะสมที่สามารถปรับใช้ได้สถานการณ์จริง
3. หาวิธีการนิเทศภายในและการจัดการเรียนการการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนให้มากที่สุดพร้อมทั้งให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ
4. นำผลที่ได้จากการประชุมดำเนินการ
5. สรุปผลการดำเนินการ

3.5.3 นำเครื่องมือหาความสอดคล้องของเนื้อหาในการทำวิจัยส่งให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและนำมาหาค่า IOC ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้คือ ค่าเฉลี่ย 0.66 – 1.00

3.5.4 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3.5.5 ยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technic) กำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 ท่านตอบแบบสอบถาม 3 รอบ รอบที่1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติคือ 1.ผู้บริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์ในการบริหารอย่างน้อย 5 ปี 2.ครูผู้สอนมีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี 3.ศึกษานิเทศ 4.อาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ตอบคำถามของผู้ศึกษาโดยผู้วิจัยส่งคำถามครั้งที่ 1 ด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิคส์ (Google From) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตอบกลับมาแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำแบบสอบถามแบบ Rating Scale เพื่อสอบถามในรอบที่ 2 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ Medium (มัธยฐาน) IR (Inter Quartiles) หากมีข้อคำถามที่ยังไม่เป็นฉันทามติ IR (Inter Quartiles) .00 - .50 จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามไปในรอบที่ 3 สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นแตกต่างเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นแตกต่างได้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ตอบไปในทิศทางเดียวกันท่านต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบหรือไม่ หากไม่เปลี่ยนแปลงคำตอบ ก็ให้แสดงเหตุผลในการยืนยันคำตอบที่แตกต่างจากผู้เชี่ยวชาญคนอื่นด้วย

3.6 สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์เครื่องมือ

การหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญจากการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัย IOC คือ ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of item Objective Congruence) ปกติแล้วจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปในการตรวจสอบโดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม (ผศ.สุรพงษ์ คงสัตย์, อ.ธีรชาติ ธรรมวงค์, 2551) ดังนี้

ให้คะแนน +1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

เกณฑ์

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 มีค่าความสอดคล้อง
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.60 ไม่สอดคล้อง ต้องตัดออก

3.6.1 วิธีการหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ตัวอย่างเช่น ข้อคำถาม ข้อ 1 ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แต่ละท่าน ให้คะแนนมา คือ +1 ทั้ง 3 ท่าน การหาค่า IOC คือหาผลรวมของคะแนนในข้อ 1 โดยการบวก 1+1+1 เท่ากับ 3 คะแนน แล้วนำมาหารด้วยจำนวนผู้เชี่ยวชาญ คือ ผลรวมคะแนน/จำนวนผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 3/3 = 1.00 จากนั้นนำผลไปเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จากผลการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม IOC แสดงว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงสูงนำไปใช้ได้ส่วนข้ออื่น ๆ ก็ทำหลักการเดียวกันทั้งหมดทุกข้อคำถาม

การทดสอบค่า (Normality Distribution) ได้ค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า .05 แสดงว่าผลการเปรียบเทียบข้อมูลทั้งสองก่อนและหลังมีโค้งปกติไม่แตกต่างกันแสดงว่าข้อมูลสามารถนำไปวิเคราะห์ได้

การทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูล (Correlation) ผลการวิเคราะห์ทดสอบความสัมพันธ์มีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า .05 แสดงว่าข้อมูลทั้งสองชุด ก่อน และหลัง มีความสัมพันธ์กันสามารถนำมาทดลองได้

3.6.2 ดัชนีชี้ความจำเป็น PNI ย่อมาจาก (Priority Needs Index)

หมายถึง สูตรคำนวณหาดัชนีความต้องการจำเป็น คิดค้นขึ้นโดย ศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย และศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น การประเมิน เป็นกระบวนการที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนการวิจัยเชิงประเมิน เป็นกระบวนการวิจัยที่เหมือนกับการวิจัย จากการศึกษาพบว่า นักประเมินทางการศึกษาหรือทางสังคมให้นิยามและความหมายของคำว่า “ความต้องการจำเป็น” ไว้หลากหลาย สุวิมล ว่องวาณิช (2548) ได้สังเคราะห์ไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ Kaufman และ English (1981, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548 หน้า 36) กล่าวว่า “ความต้องการจำเป็น เป็นความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสิ่งที่ปรารถนาจะให้เกิดหรือต้องการให้เกิดขึ้น” Witkin (1984, อ้างถึงใน สุวิมล วองวาณิช, 2548 หน้า 36) ได้ให้คำนิยามของความต้องการ จำเป็นไว้ว่าเป็น “ความแตกต่างหรือช่องว่าง (Gap) ระหวางสิ่งที่เป็นอยู่ / สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (What is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น / สภาพที่พึงปรารถนา (What should be)” Roth (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548 หน้า 37) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นเป้าหมายที่ต้องการให้เกิด กับสภาพจริงที่เป็นอยู่สอดคล้องกับ สุพักตร์ พิบูลย์ (2544) ที่ได้กล่าวว่า เป็นกระบวนการศึกษา ค้นคว้าอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับกระบวนการวิจัย หรือวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ และเน้นในเรื่องการได้มาซึ่งองค์ความรู้ หรือแนวคิด แนวปฏิบัติใหม่ ๆ ควบคู่ไปด้วย รวมทั้งมีการผนวกกับการกำหนดเกณฑ์ที่เป็นปรนัย มุ่งเน้นตัดสินคุณค่าของการปฏิบัติการใด ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 105)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

2. ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 104)

$$P = \frac{fx100}{N}$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตรของ บุญชม ศรีสะอาด (2550, หน้า 97)

$$\alpha = \frac{k}{k-1}\left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_i^2}\right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.,S,s) การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในกรณีข้อมูลไม่ได้มีการแจกแจงความถี่สามารถหาได้จากสูตร

$$\mathrm{S.D.} = \sqrt{\frac{(x - \bar{x})^2}{\mathrm{n} - 1}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
x คือ ข้อมูล (ตัวที่ 1,2,3...,n)
$\bar{x}$ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.7.2 สถิติวิเคราะห์ T-Dependent pair sampling

1. ศึกษากลุ่มเดียววัดสองครั้งก่อนและหลัง (The One-Group Pretest-Posttest Design)

$$T_1 \times T_2$$

เมื่อ T_1 คือ ค่าของตัวแปรตามที่วัดก่อนการทดลอง
X คือ สิ่งทดลอง การจัดการกระทำ
T_2 คือ ค่าของตัวแปรตามที่วัดหลังจากการทดลอง

2. ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนวัดต้นแก้วจากการ คำนวณโดยใช้ (t-test Dependent) โดยใช้สูตรดังนี้ (Ferguson, 1976, p.167)

$$\mathrm{t} = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t หมายถึง ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D หมายถึง ผลต่างระหว่างคู่คะแนน
n หมายถึง กลุ่มเป้าหมายหรือจำนวนคู่คะแนน

3.7.3 การวิเคราะห์สถิติเดลฟาย (Delphi Technic)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้นำแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบมาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter-Quartile Range) จากนั้นนำตัวเลข

ที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด 2545, หน้า 103) ดังนี้

ค่ามัธยฐาน 4.51-5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ค่ามัธยฐาน 3.51-4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มาก

ค่ามัธยฐาน 2.51-3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ปานกลาง

ค่ามัธยฐาน 1.51-2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อย

ค่ามัธยฐาน 1.00-1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

3.7.4 เกณฑ์ในการตัดสิน

1. การหาฉันทามติจากค่ามัธยฐาน (Median) ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าประเด็นนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด

2. การหาฉันทามติพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter-Quartile Range) ค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 1 กับ ควอไทล์ที่ 3 ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกัน (Consensus) ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 0.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ไม่สอดคล้อง

3. เพื่อยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้เทคนิคเดลฟายจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและเข้าใจในด้านการจัดการเรียนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

3.8 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาที่เรียบร้อยแล้ว ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์แบบตาราง และแบบบรรยายขยายความตามแนวคิดและข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ การนำเสนอรายงานในวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลการวิจัยได้ทำเป็นบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยต่อไป

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อหารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทดลองและประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้เสนอผลตามลำดับต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาในการการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

4.2 ผลการสร้างรูปแบบและยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

4.3 ผลการทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

4.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพการของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาในการการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาในการการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลการประเมิน โรงเรียนของ สมศ. จากนั้นได้ทำแบบสอบถามความต้องการและจัดลำดับความต้องการในการพัฒนาของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้สูตรดัชนี ความต้องการจำเป็น (PNI) Modified Priority Needs Index เพื่อหาความต้องการในการแก้ไขปัญหาของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน เป็นการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการที่จะพัฒนาตามแบบสอบถามข้างต้นรูปแบบการนิเทศ วิธีการสอนต่าง ๆ ที่จะเข้ากับบริบทของโรงเรียนและสามารถนำไปใช้ในการนิเทศการสอนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 (R1) สภาพปัจจุบันด้านวิชาการและความต้องการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่สอน

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	7	35.00
หญิง	13	65.00
รวม	**20**	**100.00**
2. การศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	14	70.00
ระดับปริญญาโท	6	30.00
รวม	**20**	**100.00**
ตำแหน่ง		
ครูชำนาญการ	13	65.00
ครูชำนาญการพิเศษ	7	35.00
รวม	**20**	**100.00**
ประสบการณ์การสอน	5	**25**
น้อยกว่า 5 ปี	5	**25**
5-10 ปี	5	**25**
11-15 ปี	5	**25**
มากกว่า 15 ปี	-	**-**
รวม	**20**	**100.00**

n = 20

จากตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35 และเพศหญิงจำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 65 ด้านการศึกษา ระดับปริญญาตรี 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ระดับปริญญาโท 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ตำแหน่ง ครูชำนาญการ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65 ครูชำนาญการพิเศษ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ประสบการณ์การสอน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ประสบการณ์ 5-10 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ประสบการณ์มากกว่า 15 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ตอนที่ 2 (R1) สภาพปัจจุบันด้านวิชาการและความต้องการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามความต้องการจำเป็นด้านงานวิชาการ และการจัดลำดับความต้องการของการพัฒนาโดยใช้สูตรดัชนี ความต้องการจำเป็น (PNI) Modified Priority Needs Index ผู้ศึกษาได้ศึกษาและนำเสนอตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าสภาพความคาดหวัง (I), สภาพความเป็นจริง (D) สภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการพัฒนาของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านงานวิชาการ

ข้อที่	ประเด็นปัญหา	ความคาดหวัง (I)	ความเป็นจริง (D)	(I-D)*100/D
1	การวางแผนงานด้านวิชาการ/หลักสูตรสถานศึกษา	44	39	0.128
2	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่เป็น Active Learning	45	34	0.323
3	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์	43	30	0.433
4	การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา	39	25	0.566
5	การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	45	23	0.956
7	การพัฒนาระบบประกันภายในและมาตรฐานการศึกษา	40	31	0.290
5	การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ	41	30	0.366
6	การวางแผนอัตรากำลัง	43	35	0.228
7	แผนการและส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้	42	33	0.272
8	การประสานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา	43	38	0.131

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าความต้องการที่จะพัฒนาของบุคลากรอันดับที่ 1 คือ การนิเทศภายในมีค่าคะแนน = 0.956 รองลงมาการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา = 0.566 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์งานธุรการในโรงเรียน = 0.566 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ =0.433 การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ = 0.366 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่เป็น Active Learning 0.323 แผนการและส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ 0.272 การประสานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา 0.131 และด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ/หลักสูตรสถานศึกษา

0.128 ตามลำดับ ดังนั้นจากการศึกษาความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย สิ่งที่ทุกคนต้องการพัฒนาคือด้านการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะรวมทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรมตามหลักสูตร

4.2 ผลการสร้างรูปแบบและยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการสร้างรูปแบบและยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นขั้นตอน (D1) จากผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.), ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Mean : SEM) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range) ของการยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)

ข้อที่	รูปแบบการนิเทศภายใน ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	มัธยฐาน	IQR
1	**ความรู้ในสาขาวิชาที่สอน**				
	1.1 การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอนในวิชาที่สอน	3.00	.000	3	0
	1.2 การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ	4.05	.218	4	0
2	**ความเข้าใจในตัวนักเรียน**				
	2.1 การส่งเสริมให้ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน	4.14	.359	4	0
3	**ความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนการสอน**				
	3.1 การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย	4.90	.301	5	0
	3.2 การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.67	.796	5	0

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.), ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Mean : SEM) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range) ของการยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development) (ต่อ)

ข้อที่	รูปแบบการนิเทศภายใน ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	มัธยฐาน	IQR
4.	**ความมีบุคลิกภาพดี**				
	4.1การส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์	3.00	3.00	3.00	0
5.	**ความมีคุณธรรมจริยธรรม**				
	5.1 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู	4.00	.316	4	0
	5.2 การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน	4.86	.359	5	0
	เฉลี่ยโดยภาพรวม	**4.07**	**0.668**		

N=21

จากตาราง 4.3 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development) โดยภาพรวมค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ IQR (Inter Quartile Range) มีค่าเท่ากับ 0 ทุกข้อ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติและยืนยันว่ารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย มีความถูกต้องสามารถนำไปใช้ในการทดลองได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.90) รองลงมาคือด้าน ($\bar{X}$ = 4.86) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านการสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.67) ด้านการส่งเสริมให้ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.14) ด้านการพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ ($\bar{X}$ = 4.05) ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 4.00) ด้านการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอนในวิชาที่สอนและด้านการส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 3.00)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.), ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Mean : SEM) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range) ของการยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

ข้อที่	ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	มัธยฐาน	IQR
1	**การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**				
	1.1การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	4.90	.301	5	0
	1.2 ร่วมกันในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.90	.436	5	0
2	**การนำหลักสูตรไปใช้**				
	2.1 การส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	3.95	.384	4	0
	2.2 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	4.76	.625	5	0
3	**การประเมินผลการใช้หลักสูตร**				
	3.1 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน	3.14	.359	3	0
	3.2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	4.81	.402	5	0
	3.3 การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร	3.90	.301	4	0
	เฉลี่ยโดยภาพรวม	**4.33**	**94.59**		

N=21

จากตาราง 4.4 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อการยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) โดยภาพรวม ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ IQR (Inter Quartile Range) มีค่าเท่ากับ 0 ทุกข้อ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติ (Consensus) และยืนยันว่ารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียน

ต้นแก้วผดุงพิทยาลัย มีความถูกต้องสามารถนำไปใช้ในการทดลองได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1.การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา และ 2.ร่วมกันในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.90) รองลงมา ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.81) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.76) ด้านการส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ($\bar{X}$ = 3.95) ด้านการมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X}$ = 3.90) และที่มีค่าน้อยที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 3.14)

4.3 ผลการทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นขั้นตอน (D2) การทดลองและผลการทดลองรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย โดยผู้วิจัยนำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมปีที่ 1 และชั้นประถมปีที่ 3 เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development) และด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) ด้วยการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ก่อนใช้รูปแบบการนิเทศและหลังใช้รูปแบบการนิเทศ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ผลการทดลองมีดังนี้

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ pair sample t-test ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)

ข้อที่	รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ	การทดลอง	Paired Sample T Test				
			$\bar{X}$	SD.	t	df	P-value
	ความรู้ในสาขาวิชาที่สอน						
1	การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอนในวิชาที่สอน	ก่อน	2.30	.605	12.903	19	.000
		หลัง	4.45	.571			
2	การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ	ก่อน	2.75	.444	11.00	19	.000
		หลัง	4.40	.598			
3	การส่งเสริมให้ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน	ก่อน	3.37	.595	37.663	19	.000
		หลัง	4.54	.500			
4	การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย	ก่อน	2.40	.503	14.047	19	.000
		หลัง	4.65	.489			
5	การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ก่อน	2.30	.503	13.262	19	.000
		หลัง	4.30	.571			
6	การส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์	ก่อน	2.55	.510	9.488	19	.000
		หลัง	4.25	.639			
7	การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ก่อน	2.50	.513	11.255	19	.000
		หลัง	4.50	.607			
	การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน	ก่อน	2.45	.605	9.180	19	.000
		หลัง	2.50	.607			
	ผลรวมค่าเฉลี่ย	ก่อน	2.57	1.013	14.849	19	.000
		หลัง	4.19	0.572			

N = 20 p < .01 **อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01.

จากตาราง 4.5 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพ การใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ pair t- test ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development) ปรากฏว่าผลต่างของค่าเฉลี่ยหลังการใช้ของรูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบใน ภาพรวม ($\bar{X}$) = 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.572 และคะแนนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ($\bar{X}$) = 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.489

รองลงมาคือด้านการส่งเสริมให้ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน ($\bar{X}$) = 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.500 ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู ($\bar{X}$) = 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.607 ด้านการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอนในวิชาที่สอน ($\bar{X}$) = 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.571 ด้านการพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ ($\bar{X}$) = 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.598 ด้านการสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}$) = 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.571 ด้านการส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$) = 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.639 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน ($\bar{X}$) = 2.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.607 สรุปได้ว่าหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย หลังการทดลอง มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบ แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ** คือประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในมีประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบนิเทศภายในตอบสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ pair sample t-test ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

ข้อที่	รูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน	การทดลอง	Paired Sample T Test				
			$\bar{x}$	SD	t	df	P-value
1	การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	ก่อน	2.20	.523	14.104	19	.000
		หลัง	4.55	.510			
2	ร่วมกันในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ก่อน	2.35	.645	12.076	19	.000
		หลัง	4.40	.500			
3	การส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	ก่อน	3.30	.707	5.715	19	.000
		หลัง	4.40	.548			
4	การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	ก่อน	3.00	.579	6.902	19	.000
		หลัง	4.15	.488			
5	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชน และสถานการณ์ในปัจจุบัน	ก่อน	2.90	.553	8.542	19	.000
		หลัง	4.35	.587			
6.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	ก่อน	2.50	.513	12.333	19	.000
		หลัง	4.35	.419			
7.	การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร	ก่อน	2.65	.587	9.079	19	.000
		หลัง	4.30	.581			
	รวมค่าเฉลี่ย	ก่อน	3.03	.586	9.821	19	.000
		หลัง	4.35	.519			

N = 20 p < .01 **อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01.

จากตาราง 4.6 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพ การใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ pair t- test ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) ปรากฏว่าผลต่างของค่าเฉลี่ยหลังการใช้ของรูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบใน ภาพรวม ($\bar{x}$) = 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.581 และคะแนนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้าน การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{x}$) = 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.510 รองลงมา ด้านร่วมกันในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x}$) = 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.500 และด้านการส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการ

เรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ($\bar{X}$) = 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.548 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน ($\bar{X}$) = 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.587 และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}$) = 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.419 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X}$) = 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.581 สรุปได้ว่าหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย หลังการทดลอง มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบ แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 **ตอบสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 คือประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในมีประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบนิเทศภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

4.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพการของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการประเมินประสิทธิภาพการของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นขั้นตอน (R2) ผลการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนในการได้รับการนิเทศ จากรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครู ที่ได้รับการนิเทศจากรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินมีดังนี้

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่สอน

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	7	30.00
หญิง	13	70.00
รวม	**13**	**100.00**
2. ระดับช่วงชั้นที่สอน		
ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – ประถมศึกษาปีที่ 3	20	100.00
รวม	**20**	**100.00**

n = 20

จากตารางที่ 4.7 ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการได้รับการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน ชายคิดเป็นร้อยละ 30.00 หญิงคิดเป็นร้อยละ 70.00 ระดับช่วงชั้นที่ทดลองรูปแบบการนิเทศ ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – ประถมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ที่	รายการประเมิน	ความพึงพอใจต่อการนำรูปแบบไปใช้		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	รูปแบบการนิเทศนำไปใช้ได้จริง	3.40	.503	มาก
2	มีประโยชน์ต่อผู้เรียน	3.35	.489	มาก
3	ครูสามารถปรับใช้ได้หลายวิชา	3.35	.489	มาก
4	นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	3.70	.571	มาก
5	ครูได้ออกแบบการจัดการเรียนที่หลากหลาย	4..00	.858	มากที่สุด
6	ครูได้จัดทำสื่อเทคโนโลยีที่ตอบสนองผู้เรียน	4.25	.957	มากที่สุด
7	ครูสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนชุมชน และสังคมได้	4.05	.826	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	0.67	มาก

n=20

จากตารางที่ 4.8 ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมครูมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.72 , S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อได้แก่ ครูได้จัดทำสื่อเทคโนโลยีที่ตอบสนองผู้เรียน ($\bar{x}$ =4.25, S.D. =.957) ครูสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนชุมชน และสังคมได้ ($\bar{x}$ =4.05, S.D. =.826) ครูได้ออกแบบการจัดการเรียนที่หลากหลาย ($\bar{x}$ = 4.00 , S.D. =.858) รองลงมาได้แก่ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ($\bar{x}$ = 3.70 , S.D. =.571) รูปแบบการนิเทศนำไปใช้ได้จริง ($\bar{x}$ = 3.40, S.D. =.503) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันและน้อยที่สุด 2 ข้อ คือครูสามารถปรับใช้ได้หลายวิชา ($\bar{x}$ = 3.35 , S.D. =.489) และ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ($\bar{x}$ = 3.35 , S.D. =.489) ตามลำดับตอบสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่เรียน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	212	48.96
หญิง	221	51.03
รวม	**433**	**100.00**
2. ระดับช่วงชั้นที่เรียน		
ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – ประถมศึกษาปีที่ 3	433	100
รวม	**433**	**100.00**
3. ระดับชั้นที่เรียน		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	137	31.63
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	138	31.87
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	158	36.48
รวม	**433**	**100.00**

n = 433

จากตารางที่ 4.9 ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นประถมปีที่ 1 - 3 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่จำแนกได้ ชายคิดเป็นร้อยละ 48.96 หญิงคิดเป็นร้อยละ 51.03 ระดับช่วงชั้นที่ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 31.63 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 31.87 ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 36.48 รวมทั้งหมด 433 คนคิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนหลังใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ที่	รายการประเมิน	ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	นักเรียนได้ใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน	3.40	.490	มาก
2	บรรยากาศในชั้นเรียนบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	3.35	.477	มาก
3	การจัดการเรียนการสอนของครูน่าสนใจ	3.35	.488	มาก
4	นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน	3.70	.555	มาก
5	นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง	4.00	.836	มากที่สุด
6	นักเรียนได้นำเสนอผลงานของตนเอง	4.25	.943	มากที่สุด
7	นักเรียนนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิต	4.05	.806	มากที่สุด
8	นักเรียนได้เพิ่มทักษะการคิด	3.35	.477	มาก
9	นักเรียนได้สรุปการเรียนรู้	3.35	.478	มาก
10	นักเรียนมีความสุขในการจัดการเรียนการสอนของครู	3.70	.565	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	0.61	มาก

n=433

จากตารางที่ 4.10 ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อได้แก่ นักเรียนได้นำเสนอผลงานของตนเอง ($\bar{X}$ =4.25, S.D. =.943) นักเรียนนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิต($\bar{X}$ = 4.05 , S.D. =.806) และนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง ($\bar{X}$ =4.00, S.D. =.836) รองลงมา นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = .555) นักเรียนมีความสุขในการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อน ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = .565) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุดผลเท่ากัน 4 ข้อคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนของครูน่าสนใจ ($\bar{X}$ =3.35, S.D. =..488) ด้านบรรยากาศในชั้นเรียนบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.35, S.D. = .477) ด้าน นักเรียนได้เพิ่มทักษะการคิด ($\bar{X}$ =3.35, S.D. = .477) ด้านนักเรียนได้สรุปการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =3.35, S.D. = .478) ตามลำดับตอบสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 4) เพื่อประเมินผลและพัฒนาการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยและพัฒนา ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ครูโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมปีที่ 1 - 3 จำนวน 20 คน โดยนำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย เข้าศึกษาทำการวิจัยแล้ววัดประสิทธิภาพทางการนิเทศการจัดการเรียนการสอนมาเปรียบเทียบก่อนทำการทดลองและหลังทำการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามดัชนีความต้องการจำเป็น แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วย Delphi technic ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัยด้วยฉันทามติ (Consensus) ของผู้เชี่ยวชาญด้วยสถิติพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter-Quartile Range) ในการหาค่าความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC : Index of item Objective Congruence) จากผู้เชี่ยวชาญ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และสถิติวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยคำสั่ง Paired – Sample T Test ที่กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติ (Confidence Interval Percentage) ทำการกำหนดที่ระดับ 95%

ผลการวิจัยพบว่า :

1) การศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ความต้องการที่จะพัฒนาของบุคลากรอันดับที่ 1 คือ การนิเทศภายในมีค่าคะแนน = 0.956 รองลงมาการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา = 0.566 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์งานธุรการในโรงเรียน = 0.566 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ =0.433 การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ = 0.366 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่เป็น Active Learning 0.323 แผนการและส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาด้านการจัดการ

เรียนรู้ 0.272 การประสานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา 0.131 และด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ/ด้านหลักสูตรสถานศึกษา 0.128 ตามลำดับ

2) การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ค่าสถิติวิเคราะห์ภาพรวมค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ IQR (Inter Quartile Range) มีค่าเท่ากับ 0 ทุกข้อ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติ (Consensus) และยืนยันว่ารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย มีความถูกต้องในด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสามารถนำไปใช้ในการทดลองได้

3) การทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย โดยวัดจากประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าผลต่างของค่าเฉลี่ยหลังการใช้ของรูปแบบการนิเทศตามแนวคิดของกลิคแมนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดของกลิคแมน

4) ผลการประเมินและพัฒนารูปแบบ พบว่าหลังใช้รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดของกลิคแมน ประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ได้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงขอนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

5.2.1 สภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการที่จะพัฒนาของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย จะเห็นได้ว่าความต้องการที่จะพัฒนาของบุคลากรจากการศึกษาด้วยดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) อันดับที่ 1 คือ การนิเทศภายในมีค่าคะแนน= 0.956 รองลงมาการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา = 0.566 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์งานธุรการในโรงเรียน = 0.566 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ =0.433 การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ = 0.366 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่เป็น Active Learning 0.323 แผนการและส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ 0.272 การประสานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา 0.131 และด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ/หลักสูตรสถานศึกษา 0.128 ตามลำดับดังนั้นจากการศึกษาความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยา สิ่งที่ทุกคนต้องการพัฒนาคือด้านการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะรวมทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรมตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของอันชัน ขุนนาแก้ว (2559) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชน ขนาดใหญ่ประเภทสามัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญมีระดับการปฏิบัติการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านการให้

ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

5.2.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดงจังหวัดเชียงใหม่ จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ค่าสถิติวิเคราะห์ภาพรวมค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ IQR (Inter Quartile Range) มีค่าเท่ากับ 0 ทุกข้อ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติ (Consensus) และยืนยันว่ารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย มีความถูกต้องในด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสามารถนำไปใช้ในการทดลองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริชัย มะเวชะ (2562, หน้า 209) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยด้านการให้ความช่วย เหลือแก่ครูโดยตรง มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ 1) การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ 2) ระหว่างที่ให้ความช่วยเหลือผู้นิเทศ เน้นการมีส่วนร่วมในการวางแผนที่จะสรุปผลการตรวจสอบความช่วยเหลือ 3) การประชุมผลการวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู และ 4) การประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของกระบวนการช่วยเหลือ

5.2.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 นำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย มาทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมปีที่ 1 และชั้นประถมปีที่ 3 ผู้วิจัยนำรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมปีที่ 1 และชั้นประถมปีที่ 3 เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development) และด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) ด้วยการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนก่อนใช้รูปแบบการนิเทศและหลังใช้รูปแบบการนิเทศ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

5.2.4 จากวัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 การทดลองและผลการทดลอง รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการทดลองเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยวัดจากประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ paired t test (ANOVA) ผลการวิเคราะห์สถิติด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพภาพรวม มีค่าเท่ากับ ($\bar{X}$) = 4.19, SD.= 0.512 มีนัยสำคัญทางสถิติที่.01และ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) พบว่าผลต่างของค่าเฉลี่ยหลังการใช้ของรูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบในภาพรวม ($\bar{X}$) = 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.581 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 (Sig. < .05) แสดงว่าคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีค่าแตกต่างกันซึ่งแปรผลว่า

ประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวิจัยของสิริชัย มะเวชะ (2562, หน้า 209) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยด้านการให้ความช่วย เหลือแก่ครูโดยตรง มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ 1) การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ 2) ระหว่างที่ให้ความช่วยเหลือผู้นิเทศ เน้นการมีส่วนร่วมในการวางแผนที่จะสรุปผลการตรวจสอบความช่วยเหลือ 3) การประชุมผลการวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู และ 4) การประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของกระบวนการช่วยเหลือ สำหรับด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานคือ 1) การพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ 2) การสร้างวินัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน 3) การกำหนดปัญหาและเป้าหมายของการแก้ปัญหาร่วมกันของทีมงาน 4) การวางแผนและดำเนินงานตามแผน แก้ปัญหาของทีมงาน 5) การสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจ ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้ประสบ ความสำเร็จนั้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ 3) การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ 4) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาใน การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วยขั้นตอนคือ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร 6) การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการ หลักสูตรของสถานศึกษา 7) การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 2) การกำหนดวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนหรือวิธีหาคำตอบหรือวิธีการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางาน 3) การรวบรวมข้อมูลตามวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 5) การสรุปผลและเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ นั้น สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงได้

2. ควรนำการศึกษารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้มาเป็นแนวทางในศึกษาการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของทางโรงเรียนต่อไป เพราะจะทำให้โรงเรียนได้รับการพัฒนาครบรอบด้าน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นศึกษารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ หากมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ผู้ศึกษาขอเสนอแนะการดำเนินการศึกษาในลักษณะ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ รูปแบบการนิเทศภายใน ในทุกระดับชั้นเพราะในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้น จะมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X}$) = 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) = 0.581 ที่มีผลการศึกษาที่มีประสิทธิน้อยที่สุด มาพัฒนาในการศึกษาของสถานศึกษาครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1. หนังสือทั่วไป

กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา, *สรุปผลการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของเด็กไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 54.

กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน.* กรุงเทพฯ : ธารอักษร.

กิติมา ปรีดีดิลก. (2554). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์การพิมพ์.

จันทรานี สงวนนาม. (2552). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ ฯ : บุ๊คพอยท์.

จิรประวัติ ศรีวัฒนทรัพย์. (2559). *คู่มือนิเทศมุ่งพัฒนาครูคณิตศาสตร์เสริมศักยภาพผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2.

ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล. (2552). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิศนา แขมมณี. (2540). *การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research)*. ใน ทิศนา แขมมณี และสร้อยสน สกลรัตน์ (บก.). แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรเทา กิตติศักดิ์. (2538). *หลักการนิเทศการศึกษา.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ประภาพรรณ เส็งวงศ์. (2537). *การสร้างและทดลองใช้ชุดฝึกอบรมการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ.* สมุทรปราการ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด. กรุงเทพฯ : อี.เค.บุ๊คส์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ.* กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูล และสุภาพ ฉัตราภรณ์. (2555). *การออกแบบการวิจัย.* พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. (2538). พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). *การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มาลี สืบกระแส. (2552). *การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสยาม.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). *การพัฒนาชุมชน* : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บากกอกบล็อก.

วัชรา เล่าเรียนดี. (2552). *การนิเทศการสอน.* พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัญญา วิศาลาภรณ์. (2540). *การวิจัยทางการศึกษา : หลักการและแนวทางการปฏิบัติการ.* กรุงเทพฯ : ต้นอ้อแกรมมี่.

วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2536). *หลักการนิเทศการศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : พรศิวการพิมพ์.

สงัด อุทรานนท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.

สมคิด พรมจุ้ย. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.* นนทบุรี :จตุพรดีไซน์.

องอาจ นัยพัฒน์. (2554). *การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อเนก ส่งแสง. (2540). *การนิเทศการศึกษา.* กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.

อรพินทร์ ชูชม. (2542). *การพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจภายใน.* กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุทุมพร จามรมาน. (2541). *การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/งานวิจัย

คัมภีร์ สุดแท้. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ดาวรรณ เอมนิล. (2555). *การใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ การสอนโรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิวัตร นาคะเวช. (2554). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน.* ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอเชีย.

ปฏิมา พูนทรัพย์. (2549). *การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ สำนักเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุพรรณบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ปริชาติ ชมชื่น. (2555). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.

ปัญญา ทองนิล. (2553). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการบูรณาการแบบสอดแทรกสำหรับนักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). *การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี.* สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิเชฐ โพธิ์ภักดี. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภิญโญ สุทธิทิพย์ศักดิ์. (2551). *พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

มีศิลป์ ชินภักดี. (2555). *การพัฒนารูปแบบการบริหารการปฏิรูปการศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

รุ่งทิพย์ รุ่งเรือง. (2546). *สภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร สหวิทยาเขตกรุงธนบุรี 3.* ภาคนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏธนบุรี.

วรรณพร สุขอนันต์. (2550). *รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก.* ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศักดิ์จิต มาศจิตต์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 11.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สมชัย จรรยาไพบูลย์. (2555). *รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สมเดช พินิจสกุล. (2544). *การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร่อยเอ็ด.* วิทยานิพนธ กศ.ม. (การประถมศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. (2562). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.* โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์”.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2548). *กลยุทธ์ทางเลือกเพื่อพัฒนาวัฒนธรรมและสมรรถภาพการวิจัย และประเมินของครูมืออาชีพในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในการขับเคลื่อนสู่โรงเรียนฐานความรู้ : การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์.* คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสถียร เที่ยงธรรม. (2542). *การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี.* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัญชัน ขุนนาแก้ว. (2559). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ประเภทสามัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี.* วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

3) บทความจากเว็บไซค์

สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก http://home.dsd.go.th/kamphaengphet/km/information/RESECARCH/07Delphi%20Technique.PDF.

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน "2562 ปี ทองแห่งการนิเทศภายในห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน"*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2565, เข้าถึงได้จาก http://www.esdc.go.th.

4) วารสาร

ชัยลิขิต สร้อยเพชรเกษม. (2555). การวิจัยด้วยวิธีเดลฟาย:การใช้มติสอดคล้องโดยเสียงข้างมาก. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. 7(18), 1-13.

ณัฐวดี วังสินธ์. (2555). การวิจัยและพัฒนา..สู่การจัดการเรียนการสอน. *วารสารวิจัยปละประเมินผลอุบลราชธานี*. (1)1, 133-142.

ธเนศ ขำเกิด. (2545). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. *วารสารส่งเสริมเทคโนโลยี 28*. 160(4), 73.

ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). การนิเทศภายในโรงเรียน. *สาสนนิเทศการศึกษา*. 4(1), 2.

น้ำผึ้ง มีศิล. (2559). การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย : การหลีกเลี่ยงมโนทัศน์ที่ไม่ถูกต้อง. *วารสารสาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ*. 9(1),

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2552). การวิจัยและการพัฒนา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 1(2),

_____. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 2(4), 3.

วิสุทธิ์ วิจิตรพัชราภรณ์. (2559). รูปแบบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการสอนแนะและพี่เลี้ยง. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)*. 22 (2),

สิริชัย มะเวชะ. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์). *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย*. 10(2),

5) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย. (2563). *รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR)*. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงมหาดไทย. เอกสารอัดสำเนา.

2. ภาษาอังกฤษ

1) หนังสือทั่วไป

Keeves, John P. (1988). *Educational Research, Methodology, and Measurement: An International Handbook*. Oxford, England: Pergamon Press plc.

Krajewski, L.J, & Ritzman, L.P. Operational management: Strategy and analysis. Upper Saddle Rever, N: Prentice-Hall, 2002.

Glickman, C.D. (2004). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach.* Boston: Allyn & Bacon.

Glickman, Carl D. (1990). *Supervision of Instruction*. New York : Allyn and Bacon.

Smith, E.W.et al. (1980). *The Education's Encyclopedia*. New York : Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1. ดร.ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์
   ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษา
   ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. นางสาวกัณฐณัฏฐ์ ธรรมบุตร
   ผู้เชี่ยวชาญ ด้านผู้อำนวยการที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแควมะกอก

3. นายนิรันดร์ ภักดีไพร
   ผู้เชี่ยวชาญ ด้านรองผู้อำนวยการที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา
   ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยน้ำขาว รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่สะเต

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

1. อาจารย์มหาวิทยาลัย

1.1 ดร.ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน

2.1 นางสาวกัณฐณัฏฐ์ ธรรมบุตร	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแควมะกอก
2.2 นายศุภชัย แก้วศักดิ์	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรายมูลรัตนศึกษา
2.3 นางสาวศิริพรรณ ไชยา	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเด่นวิทยา
2.4 นายนิรันดร์ ภักดีไพร	ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยน้ำขาว
2.5 นายอลงกต เรียนยอย	ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านริมใต้
2.6 นายวัลลภ อภิวงศ์เจริญ	ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแควมะกอก

3. ศึกษานิเทศ

3.1 นายปิยะ อินต๊ะคำ
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

3.2 นายอุดรพัฒน์ บุญมา
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

3.3 นางสาวจารุณี ศรีกันยา
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

4. ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาระดับชำนาญการขึ้นไป

4.1 นางราตรี คงแสง	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนคลองไผ่วิทยา
4.2 นายราเมศ เลาสูงเนิน	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนคลองไผ่วิทยา
4.3 นางสาวอัมพร ปาทะ	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแอ่นจัดสรร
4.4 นางอุษณีย์ ฟองคำ	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก้วผดุงพิทยาลัย
4.5 นางสุรีรัตน์ อุทธา	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก้วผดุงพิทยาลัย
4.6 นางสุนิสา พรมมา	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก้วผดุงพิทยาลัย
4.7 นางสาวจารุวรรณ ปานวิจิตร	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก้วผดุงพิทยาลัย
4.8 นางสาวศศิวรรณ แก้วอ้น	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก้วผดุงพิทยาลัย
4.9 นางพรผกา วังพฤกษ์	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก้วผดุงพิทยาลัย
4.10 นางสาวพวงเพ็ชร มีมา	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแม่งอนขี้เหล็ก
4.11 นางสาวพิมลพรรณ อุตเรือน	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปงวิทยาสรรค์

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

- หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ๐๕๓-๒๗๐-๙๗๕ ต่อ ๑๑๕

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๑๔๗ **วันที่** ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมีพระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนางสาวศิริญญา นะวะโต ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี วิทยาเขตล้านนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ว ๐๓๖๒

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวกัณฐณัฏฐ์ ธรรมบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแควมะกอก จังหวัดเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ แบบตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนางสาวศิริญญา นะวะโต ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

วิทยาลัยศาสนศาสตร์ วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/ว ๐๓๖๒

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายนิรันดร์ ภักดีโพร รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยน้ำขาว รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่สะเต จังหวัดเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ แบบตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมีพระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนางสาวศิริญญา นะวะโต ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

วิทยาลัยศาสนศาสตร์ วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕๖ ต่อ ๑๑๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ๐๕๓-๒๗๐-๙๗๕ ต่อ ๑๑๕

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๑๖๕ **วันที่** ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร ดร. ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี วิทยาเขตล้านนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๑

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นายนิรันดร์ ภักดีไพร รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยน้ำขาว รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่สะเต จังหวัดเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๔

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นางสาวกัณฐณัฏฐ์ ธรรมบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแควมะกอก จังหวัดเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๒

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นายปิยะ อินต๊ะคำ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเสตียานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๔๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๓

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นายอุดรพัฒน์ บุญมา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๕

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นางสาวจารุณี ศรีกันยา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมีพระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๔๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๖

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นายอลงกต เรียนยอย รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านริมใต้

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๗

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นายศุภชัย แก้วศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรายมูลรัตนศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐๑๔ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๘

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นางราตรี คงแสง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนคลองไผ่วิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐14 สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจตียานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เลขที่ ๑๐๓ ถ.พระปกเกล้า ต.พระสิงห์ อ.เมืองเชียงใหม่
จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕ - ๖
โทรสาร ๐๕๓ ๘๑๔ ๗๕๒

ที่ อว ๗๙๑๕/๐๓๘๙

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

เจริญพร นางพรผกา วังพฤกษ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศิริญญา นะวะโต นักศึกษาปริญญาโท รหัส ๖๔๒๐๕๔๐๔๓๒๐14 สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี พระมหาสกุล มหาวีโร, ผศ.ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา พิจารณาเห็นว่าของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ทั้งนี้ ทางคณะศึกษาศาสตร์ ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. ๐๕๓ ๒๗๐ ๙๗๕-๖ ต่อ ๑๑๕

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการวิจัย
แบบสอบถามหาความสอดคล้องของเนื้อหางานวิจัย (IOC)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

การวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาแบบสอบถามว่าข้อความวัดได้สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัยหรือไม่โดยให้ท่านพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง มั่นใจว่าข้อคำถามสามารถวัดได้สอดคล้องตามเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่มั่นใจว่าข้อคำถามสามารถวัดได้สอดคล้องตามเนื้อหา

-1 หมายถึง มั่นใจว่าข้อคำถามไม่สามารถวัดได้สอดคล้องตามเนื้อหา

หากท่านต้องการเพิ่มเติม สามารถเขียนเพิ่มเติมในเหตุผลที่ผู้วิจัยได้ทำไว้ให้ความคิดในทัศนะของท่านที่เกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อความแต่ละประเด็น ในการพัฒนาศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไว้ ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	รายละเอียด	+1	0	-1
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง			
2	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก			
3	ตำแหน่ง ☐ อาจารย์มหาวิทยาลัย ☐ ศึกษานิเทศก์ ☐ ผู้บริหาร ☐ ครูผู้สอน			
4	ประสบการณ์ทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี ☐ 11 – 15 ปี ☐ 16 ปีขึ้นไป			

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา

ลำดับ	รายละเอียด	+1	0	-1
ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)				
1	ความรู้ในสาขาวิชาที่สอน - การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอนในวิชาที่สอน - การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ			
2	ความเข้าใจในตัวนักเรียน - การส่งเสริมให้ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน			
3	ความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนการสอน - การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย - การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
4	ความมีบุคลิกภาพดี - การส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์			
5	ความมีคุณธรรมจริยธรรม - การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู - การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน			
ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)				
1	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา - การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา - ร่วมกันในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา			
2	การนำหลักสูตรไปใช้ - การส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร - การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร			
3	การประเมินผลการใช้หลักสูตร - การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน - การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา - การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร			

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้วย Delphi technique แบบ Rating Scale 5 ระดับ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสอบถาม
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ตำแหน่ง

☐ อาจารย์มหาวิทยาลัย

☐ ศึกษานิเทศก์

☐ ผู้บริหาร

☐ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์ทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี

☐ 11 – 15 ปี ☐ 16 ปีขึ้นไป

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ระดับความสำคัญของความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ข้อความในแบบสอบถามนี้สร้างตามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความสำคัญดังต่อไปนี้

5 หมายถึง ความสำคัญระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ความสำคัญระดับมาก
3 หมายถึง ความสำคัญระดับปานกลาง
2 หมายถึง ความสำคัญระดับน้อย
1 หมายถึง ความสำคัญระดับน้อยที่สุด

การตอบคำถามนี้ให้ท่านพิจารณาจากความเป็นจริงด้านสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักอริยสัจ 4 ท่านเห็นว่าผู้สอนควรให้ความสำคัญตัวบ่งชี้ด้านสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแต่เพียงช่องเดียว

ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)					
1. การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอนในวิชาที่สอน					
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ					
3. การส่งเสริมให้ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน					
4. การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย					
5. การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
6. การส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์					
7. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู					
8. การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน					
ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)					
9. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา					
10. ร่วมกันในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					

ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. การส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร					
12. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร					
13. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน					
14. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา					
15. การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือ

แบบประเมินผลก่อนการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาในการการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสอบถาม
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ตำแหน่ง

☐ ครูชำนาญการพิเศษ

☐ ครูชำนาญการ

4. ประสบการณ์ทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ 5 – 10 ปี

☐ 11 – 15 ปี

☐ มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพความคาดหวัง (I), สภาพความเป็นจริง (D) สภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการพัฒนาของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย ด้านงานวิชาการ

ข้อที่	ประเด็นปัญหา	ความคาดหวัง(I)	ความเป็นจริง (D)	
1	การวางแผนงานด้านวิชาการ/หลักสูตรสถานศึกษา			
2	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่เป็น Active Learning			
3	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์			
4	การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา			
5	การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน			
7	การพัฒนาระบบประกันภายในและมาตรฐานการศึกษา			
5	การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ			
6	การวางแผนอัตรากำลัง			
7	แผนการและส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้			
8	การประสานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา			

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ระดับความสำคัญของความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ข้อความในแบบสอบถามนี้สร้างตามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความสำคัญดังต่อไปนี้

5 หมายถึง ความสำคัญระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ความสำคัญระดับมาก
3 หมายถึง ความสำคัญระดับปานกลาง
2 หมายถึง ความสำคัญระดับน้อย
1 หมายถึง ความสำคัญระดับน้อยที่สุด

การตอบคำถามนี้ให้ท่านพิจารณาจากความเป็นจริงด้านสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักอริยสัจ 4 ท่านเห็นว่าผู้สอนควรให้ความสำคัญตัวบ่งชี้ด้านสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแต่เพียงช่องเดียว

ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)					
1. การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอนในวิชาที่สอน					
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ					
3. การส่งเสริมให้ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน					
4. การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย					
5. การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
6. การส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์					
7. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู					
8. การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน					
ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)					
9. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา					
10. ร่วมกันในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					

ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. การส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร					
12. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร					
13. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน					
14. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา					
15. การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือ

แบบประเมินผลหลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสอบถาม
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความ
ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ตำแหน่ง

☐ ครูชำนาญการพิเศษ

☐ ครูชำนาญการ

4. ประสบการณ์ทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ 5 – 10 ปี

☐ 11 – 15 ปี

☐ มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ระดับความสำคัญของความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ข้อความในแบบสอบถามนี้สร้างตามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความสำคัญดังต่อไปนี้

5 หมายถึง ความสำคัญระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ความสำคัญระดับมาก
3 หมายถึง ความสำคัญระดับปานกลาง
2 หมายถึง ความสำคัญระดับน้อย
1 หมายถึง ความสำคัญระดับน้อยที่สุด

การตอบคำถามนี้ให้ท่านพิจารณาจากความเป็นจริงด้านสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักอริยสัจ 4 ท่านเห็นว่าผู้สอนควรให้ความสำคัญตัวบ่งชี้ด้านสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแต่เพียงช่องเดียว

ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)					
1. การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอนในวิชาที่สอน					
2. การพัฒนาความสามารถในการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ					
3. การส่งเสริมให้ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน					
4. การส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย					
5. การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
6. การส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์					
7. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครู					
8. การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน					
ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)					
9. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา					
10. ร่วมกันในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					

ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. การส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร					
12. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร					
13. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชนและสถานการณ์ในปัจจุบัน					
14. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา					
15. การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือ

แบบประเมินความพึงพอใจของครูในการได้รับการนิเทศจากรูปแบบการนิเทศภายใน ตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสอบถาม
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. การสอนระดับชั้น

☐ ป.1 - 3

☐ ป.4 - 6

☐ ม.1 - 3

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน ของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบการนิเทศนำไปใช้ได้จริง					
2. มีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
3. ครูสามารถปรับใช้ได้หลายวิชา					
4. นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น					
5. ครูได้ออกแบบการจัดการเรียนที่หลากหลาย					
6. ครูได้จัดทำสื่อเทคโนโลยีที่ตอบสนองผู้เรียน					
7. ครูสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนชุมชน และสังคมได้					

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในการได้รับการนิเทศจากรูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสอบถาม
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. ระดับชั้นที่เรียน

☐ ป.1

☐ ป.2

☐ ป.3

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมนของโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนได้ใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน					
2. บรรยากาศในชั้นเรียนบรรยากาศแห่งการเรียนรู้					
3. การจัดการเรียนการสอนของครูน่าสนใจ					
4. นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน					
5. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง					
6. นักเรียนได้นำเสนอผลงานของตนเอง					
7. นักเรียนนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิต					
8. นักเรียนได้เพิ่มทักษะการคิด					
9. นักเรียนได้สรุปการเรียนรู้					
10. นักเรียนมีความสุขในการจัดการเรียนการสอนของครู					

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหา IOC

Descriptive Statistics

	N	Mean
สนับสนุนให้ครูมีความรู้	3	1.00
ความสามารถในการสอน	3	1.00
ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน	3	1.00
สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย	3	1.00
ความจำเป็นในการพัฒนาครู	3	1.00
บุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์	3	1.00
พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	3	1.00
ประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน	3	1.00
ความพร้อมของสถานศึกษา	3	.67
สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร	3	.67
จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	3	1.00
ดำเนินการใช้หลักสูตร	3	1.00
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3	1.00
ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	3	.67
การบริหารจัดการหลักสูตร	3	.67
Valid N (listwise)	3	

ตารางการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล(Correlation)

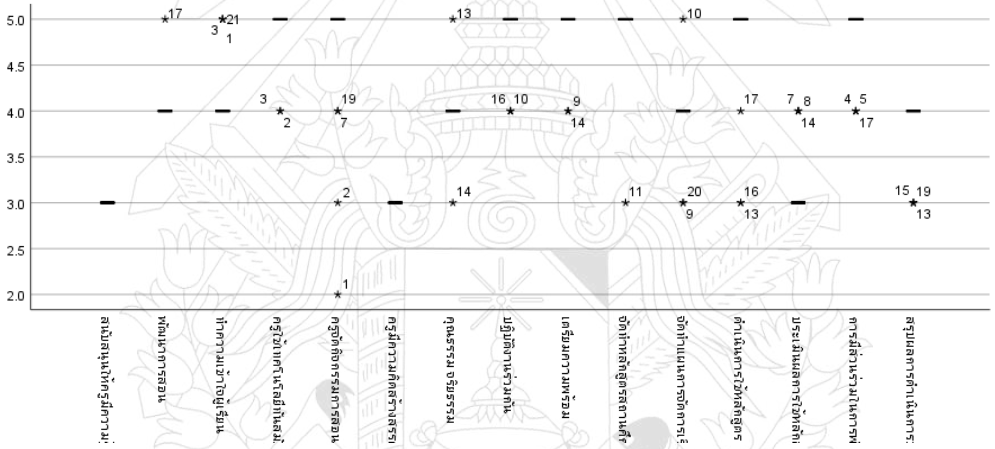
Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	สนับสนุนให้ครูมีความรู้ & สนับสนุนให้ครูมีความรู้	20	.198	.403
Pair 2	ความสามารถในการสอน & ความสามารถในการสอน	20	.198	.403
Pair 3	ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน & ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน	20	.338	.145
Pair 4	สื่อวัสดุอุปกรณ์ทันสมัย & สื่อวัสดุอุปกรณ์ทันสมัย	20	-.043	.858
Pair 5	ความจำเป็นในการพัฒนาครู & ความจำเป็นในการพัฒนาครู	20	.293	.209
Pair 6	บุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ & บุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์	20	.040	.866
Pair 7	พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม & พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	20	.000	1.000
Pair 8	ประเมินผลปฏิบัติงานตามกัน & ประเมินผลปฏิบัติงานตามกัน	20	-.358	.121
Pair 9	ความพร้อมของสถานศึกษา & ความพร้อมของสถานศึกษา	20	-.039	.869
Pair 10	สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร & สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร	20	.289	.217
Pair 11	อัตการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร & อัตการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	20	-.381	.098
Pair 12	ดำเนินการใช้หลักสูตร & ดำเนินการใช้หลักสูตร	20	.166	.485
Pair 13	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล & การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	20	.114	.634
Pair 14	ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา & ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	20	.105	.660
Pair 15	การบริหารจัดการหลักสูตร & การบริหารจัดการหลักสูตร	20	.016	.948

ตารางวิเคราะห์ Delphi Technic1

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
พัฒนาการสอน	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
ทำความเข้าใจผู้เรียน	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
ครูใช้เทคโนโลยีทันสมัย	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
ครูจัดกิจกรรมการสอนใหม่ๆ	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
ครูมีความคิดสร้างสรรค์	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
คุณธรรม จริยธรรม	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
ปฏิบัติงานร่วมกัน	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
เตรียมความพร้อม	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
ดำเนินการใช้หลักสูตร	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
ประเมินผลการใช้หลักสูตร	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
การมีส่วนร่วมในการพัฒนา	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%
สรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร	21	100.0%	0	0.0%	21	100.0%

ตารางวิเคราะห์ Delphi Technic2

Descriptives

			Statistic	Std. Error
สนับสนุนให้ครูมีความรู้	Mean		3.00	.000
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	3.00	
		Upper Bound	3.00	
	5% Trimmed Mean		3.00	
	Median		3.00	
	Variance		.000	
	Std. Deviation		.000	
	Minimum		3	
	Maximum		3	
	Range		0	
	Interquartile Range		0	
	Skewness		.	.
	Kurtosis		.	.
พัฒนาการสอน	Mean		4.05	.048
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	3.95	
		Upper Bound	4.15	
	5% Trimmed Mean		4.00	
	Median		4.00	
	Variance		.048	
	Std. Deviation		.218	
	Minimum		4	
	Maximum		5	
	Range		1	
	Interquartile Range		0	
	Skewness		4.583	.501
	Kurtosis		21.000	.972
ทำความเข้าใจผู้เรียน	Mean		4.14	.078
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	3.98	
		Upper Bound	4.31	
	5% Trimmed Mean		4.10	
	Median		4.00	
	Variance		.129	
	Std. Deviation		.359	
	Minimum		4	
	Maximum		5	
	Range		1	
	Interquartile Range		0	

ตารางวิเคราะห์ Pair sampling

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	สนับสนุนให้ครูมีความรู้ & สนับสนุนให้ครูมีความรู	20	.198	.403
Pair 2	ความสามารถในการสอน & ความสามารถในการสอน	20	.198	.403
Pair 3	ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน & ครูทำความเข้าใจในตัวผู้เรียน	20	.338	.145
Pair 4	สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย & สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย	20	-.043	.858
Pair 5	ความจำเป็นในการพัฒนาครู & ความจำเป็นในการพัฒนาครู	20	.293	.209
Pair 6	บุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ & บุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์	20	.040	.866
Pair 7	พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม & พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	20	.000	1.000
Pair 8	ประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน & ประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกัน	20	-.358	.121
Pair 9	ความพร้อมของสถานศึกษา & ความพร้อมของสถานศึกษา	20	-.039	.869
Pair 10	สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร & สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร	20	.289	.217
Pair 11	จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร & จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	20	-.381	.098
Pair 12	ดำเนินการใช้หลักสูตร & ดำเนินการใช้หลักสูตร	20	.166	.485
Pair 13	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล & การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	20	.114	.634
Pair 14	ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา & ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	20	.105	.660
Pair 15	การบริหารจัดการหลักสูตร & การบริหารจัดการหลักสูตร	20	.016	.948

ภาคผนวก จ
หนังสือตอบรับการลงตีพิมพ์บทความวิจัย

โครงการวารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช หมู่ ๖ ต.นาพรุ
อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

ที่ พสป. ๐๘๕/๒๕๖๖

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความลงในวารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์

เจริญพร นางสาวศิริญญา นะวะโต

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง "**การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน โรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย**" เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์นั้น

ในการนี้ ทางกองบรรณาธิการวารสาร ได้พิจารณากลั่นกรองบทความของท่านเป็นการเบื้องต้นแล้ว จึงขอแจ้งการตอบรับการตีพิมพ์บทความวิจัยเรื่องดังกล่าว ลงตีพิมพ์ในวารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์ ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนกรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยดำเนินการขั้นตอนของบทความผ่านระบบ Thai Journal Online System (ThaiJO) และบทความของท่านเมื่อแล้วเสร็จจะได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารผ่านเว็ปไซต์ https://so06.tci-thaijo.org/index.php/BSJ

อนึ่ง วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์ ได้รับการจัดอยู่ในวารสารกลุ่มที่ ๒ : วารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพโดยศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย Thai Citation Index (TCI) และอยู่ในฐาน TCI เป็นระยะ ๔ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระเมธีวชิราภิรัต, ผศ.ดร.)
บรรณาธิการ
วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์

กองบรรณาธิการ
ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม พระเมธีวชิราภิรัต, ผศ.ดร. โทร. ๐๘๖-๖๔๔ ๔๙๓๔
ผศ.ดร.ทิพมาศ เศวตวรโชติ โทร. ๐๘๖-๖๒๙ ๙๑๑๕
E-mail: thammarat.yo@mbu.ac.th

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวศิริญญา นะวะโต
วัน เดือน ปีเกิด	25 มกราคม 2528
สถานที่เกิด	อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ 50240
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	117 หมู่ 5 ตำบลฮอด อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ 50240
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูโรงเรียนต้นแก้วผดุงพิทยาลัย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 50230
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	ปริญญาตรี เกียรตินิยมอันดับที่ 2 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาชีววิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่